

זיל צנענדיג. פיר לשון נגדי הוא גבי ת"ח שמענין
 אותו בצנעה ואומרין לו הכבוד ושם בביתן ¹¹¹.
 לא התנא ששך אלא קרונא שמך. למה
 דרשתי? דקרונא הוא יושב קרנות, קשה קצת
 מה ענין קרונא אלז המנוא, ונ"ל כי המנוא
 לשון יתו נאמן בבית המדרש הוא וסך
 קרונא ¹¹². ובשם אחז ממזלזל הורו שיתו ¹¹³.
 שמעתי שמפרש קרונא כלומר דג קר בלא טעם,
 והוא הסך דג נוגא שר"ל דג חם ומבושל ומטעם,
 היינו דאמר ליה דרך מליצה לאו המנוא שמך
 אלא קרונא שמך, ואין לדג הזה טעם בחיך.
 משום פירי. פיר שיעור בורת הוא כגרים, ומחיה
 בכעושה מבצרת בתוך הגרים, ושניהם מצטרפים
 לכגרים כדאיתא בנגעים ¹¹⁴, והגרים יש בו
 שמנה ¹¹⁵. עשרות העושה ארבע עשרות ¹¹⁶.
 ואינו מסבא אלא כשואו במקום שאמשר לראותו ¹¹⁷
 כל כאחר, כדכתיב ¹¹⁸ לכל מצאה עיני הבהן ¹¹⁹.

ש"כ דרך לנבי עבר כיון דגלי קרא דהוי גלוי, גלי
 אבל לנבי סופא דלא גלי, אודמו שו הוי סמוך
 יוטר מלשון. ²³⁶ כדאיתא במעור קסן י"א. וכן
 פירשי בר"ה זל צנענדי, ובערו ערו צנע נכתב:
 פ"י לך נעור ונעו בהן, ופי מהירם. ²³⁷ בר"ה
 קרונא. ²³⁸ ותי' זה מסכים עם פירשי דקרונא
 הוא יושב קרנות. ²³⁹ נודעם ליתא תבה זו.
 והנדריה המנוא הובא פ"י ה' בשם ר"ח, ופי בגליון
 השי"ם פ"ש בשם הערוך. ²⁴⁰ כ"ס במ"ד פ"ז.
 ופי ברפכים פ"ג סוף' סופא צרעא היא ובכ"ס סם.
 וראה לולן הערה ²⁴¹ 241 נדצ"ל: השע' שכן
 מפרש במשנה שם פ"ז מ"א: מקום הגרים השע'
 עשויה. מקום ערשה ארבע עשרות. ²⁴² צ"ל:
 עשויה. ראה בהערה הקודמת. ²⁴³ וקרא י"ב.
²⁴⁴ כ"ס רש"י בר"ה אין מספיק, וכ"כ הורב"ן ורננו
 במדרש, אבל הרמב"ם פ"ג סוף' סופא צרעא הי"ח
 למת מקרא הוראמו הבהן, וכ"כ הור"ע בנגעים פ"ז
 פ"ז, אמנם בתוס' היר"ש כתב דחזא ר"ח סבר
 דרש"י לה מלכל מראה וכי, ע"ש. ²⁴⁵ [צ"ל:
 אצלחן].
 נוסף כאן: בלבד נגעים פ"ב מ"ג. ²⁴⁷ נודעם
 שלמה נגעים פ"ז מ"ו בהעתיקו דברי רבנו, כתב:
 בלא סוף', וכנראה חקן כן מדעתו. ²⁴⁸ מלשון
 רבנו נראה דכוונתו דכיון דהמחיה מסתק בתוך
 המרת (ראה צריכה להיות המחיה בתוך הגנן), אין
 העין שולטת בכל הגנע כמות אר"כ המקום ישר
 למפר, אבל לא כשואו עול כמו ראשי אצבעות.
 משאר"כ בשאר נגעים, אמ"י אין המקום ישר העין
 שולטת בו כמותו, כיון שאין בו הספק ביניהם, וכ"כ
 הכ"ס בפ"ג סוף' סופא צרעא הי"ח בפרת הגמב"ם, וכ"כ

וכן פירש המלאכה שלמה נגעים פ"ז מ"ז את דברי
 רבנו, ומה שהוכיח רבנו פירש הגנע שואו
 כגרים, אינו משום דמחיה הוא חזק מהגרים, אלא
 דמשום דקרא איראש אצבע, צריך הוא לומר שיעורו
 כגרים, ללא מדע אין הוא נראה כולו כאחת, דאלו
 הוא שיעורו מוחזק מנגרים, אין מקום כלל לומר
 בחסרו דאינו נראה כולו כאחת, אמנם ברין כתב
 דבמחיה בעיני ר' יהודה והחיה ופי מהירם הגנע שואו
 לבד כגרים, וכ"כ בפ"בן מהירם לרבנו. ופי
 במלאכה שלמה שם שהערה דעת הר"ן לדעת ראשי
 הורב"ן בהשוותו על הרמב"ם שם כחב דרוב ראשי
 אצבעות אין עשורין כגרים, והן בכל הנגעים אין
 יכול לראות כולו כאחת, הוא דהוכיח תנא מהיה.
 משום דא"כ שיהיה שער לכן או פסיון בראשי
 אצבעות, ובתוס' היר"ש כ' דמשום דהוא תנא דרש
 לה מלכל מראה וכו' וקרא זה בפרשת מוחזק כתיב.
 ופי' תרץ נוסף, ופי' מהירם ורש"י כאן, ובערוך
 השלחן נגעים סוף פ"י מ"י. ²⁴⁹ לטעמו נוסף: בו.
²⁵⁰ כ"ס הרמב"ן (גם הוא מוסכם על רבנו), אבל
 בתוס' סוף' כל הור"י משמע דעבר דהוי מהיה.
 דכות איר"ש גם קרא דעריבין אמ"י בית המדרש וגם
 קרא דמפסיגין ליה, וכן התייחד בעלי מדרשי
 הים במנחת הלבוש (דמס' ב"ש וילנא) מדברי
 תוס' בבמה ובמה מקומות, וכ"כ האמרי, והיר"ש
²⁵¹ וגם בחי' רבנו רבנו הלחין מו, ב' משפט הוי
 מהיה, ש"כ סם: ומהו ראוי לבילה בעיני וכו' שכן
 דין תורה בכל מקום כדאשכחן גבי הליצה וכו'
 ולענין (פסילתן) [פסילתן] אמרינן נהו דביאת מיס
 לא בעי, מקום ראוי לכתב מיס בעינן, אמנם ריבס

דינו כגלוי מן התורה, שויה רבנו לענין מהרה
 גמי כגלוי, מיהו רחיה וביאת מיס לא בעי, הוא
 כתיב וחזן את כל בשר מה בשרו מאברא אף
 כל מאברא ¹.
 פירש ויזא דאמר רבי יודא פ"י הור"י לפילה אין
 פילה מסכתא בו ושאינו ראוי לפילה פילה מסכתא
 פ"י. וה"י מפרש איתא במנחת ¹¹¹, משום דאמרינן
 והם אין מבאיין ששים ואחד עשרת בכלי אחד
 מפני שאין נבללין, פ"י לפי שאין כלי שרת במקדש
 הור"י לבילה אין בו אלא כדי בליה ששים
 עשרות, ולפיכך אם היו מבאיין בכלי אחד ס"א
 עשרות לא היו יכולים לבילה, הוינן בה וכו'
 אין נבללין מאי הוי, והונחיא אם לא כלל כשר,
 ואהדינן כל הור"י לבילה אין בילה משכת בו,
 כגון ששים עשרות שאמשר לבלול, ובל שאינו
 ראוי לבילה כגון ס"א עשרות בילה מעכת בו,
 וכי היסא ומאי הוי דאקשינן והם התנחיא אם
 לא בלל כשר, דהם הוא בדעיבד אבל לפתחיה
 צריך לבלול ומזה הוא, וא"כ שפיר תנן במתניתין
 שאין מבאיין לפתחיה ס"א עשרות בכלי אחד
 אלא ב"י כלים כדי לקיים לפתחיה מצות
 בליה ¹¹², וא"כ למימר דמתניתין מיידי במי
 שהתנדב להביא ס"א עשרות בכלי א', שא"כ
 לו להביאם ב"י כלים, וקמ"י שאין מבאיין אותו
 בכלי אחד, ופסור מלהביאם כיון שאין נבללים ¹¹³.

מאתחילינן סמכו על שיטת רבנו כאן דהוי מדרבנן.
 ע"י פ"י ד"ד פ"י קצת פ"ק ס"ו. ²⁵¹ ק"ב. ב.
²⁵² כ"ה בתוס' בסוגין ובמנחות י"ח. ב' ד"ה כי אין.
 ובמסות נוספים. ²⁵³ כ"ס בתוס' הג"ל, אלא
 שם לא כתב עורד במירש בכלי אחד, ומשמע
 מדבריהם דכיון דגורד להביא קרנן גדול על ששים
 ואחד עשרות, הוי כאילו גורד להביא בכלי אחד.
 כיון שהתנדב למנחה אחת, והדברים מפורשים יותר
 בתוס' יבמות ק"ה. ב' ד"ה דאמר וכן בתוס' היר"ש
 כאן, וכ"כ רבנו בחי' לבבא בתרא ס"א. ב' ולחלוין
 מ"ו. ב' אבל רבנו רבנו סבר דאמר מנחה ליה לא
 מני, דאז מחסיקין נרו כ"ה בשני כלים ולכן העמיד
 יוס' א-ב. ²⁵⁵ וקרא ב' ה' שם י' ובפרשת
 ונשיאם בכל נשיא וחד. ²⁵⁶ כ"ה בתוס' כאן
 ובמנחות י"ח. ב' ר"ה דאמר ר' יודא ודעד מקומות.
²⁵⁷ ד"ה הג"ל, אך לא כתב התרץ דהל"מ דאינו מעכב.
 אלא התרץ דכיון דאסקה בלשון טיבור, וכן רבנו
 כתיב לבבא בתרא שם התרץ שם כתב ר' הור"ן
 זה ע"ש. ²⁵⁸ וכ"כ הר"ם בפ"ה סוף' מולי עבדים
 הי"ד בפרת הור"ן (ספח שהביא גם דברי רבי וכן
 וכ"כ הרשב"ם שם התר"ה לצדידן קמ"י, וכ"כ רבנו

נתנה אינה חופשה ומורקת. נדה כהנה חופשת ולא יטור. ועוד הביא ראה מהויה ופרק ב ומורקת שלא תחלוץ בין נדה לנדה. ופסי' ומהויה כמבילה לא החמירו להוציאה חופשה רק לענין בעלמא. ר"ת ל' חטטין בראשו. ועוד הביא חמרה מפרש"ט דכחולין מירי שנמצא דבר חוצץ המצא בהכא בראש ובמקום לחופשת הראש נודא מה צריך כולי האי. ונמ' חשש. וכן לא מצינן חופשה בכל מקום בתלמוד אלא במקום שער בשמעתין ליעיל אבל בקריי' לא משום דמשור מציא לא חתוף בבת דמקטף. ובפ"ק דשבועות גבי הלל שהיה חתוף ראשו ונפ' חולקין דהוה חתוף חשיה וכן גוייניו חתוף ומפספס אבל לא פוק. וכן גבי עיקר חקנת חופשה דחקין צווא פסי' מדרבננן פריך מדאורייתא היא דכתיב [וחתוף] את [ככל] בשורש'טו שלא דבר חוצץ כר. ומשני דאורייתא לענין דילמא מקטרו'טו נעוה חתוף חופשה. ולישנא דמיקטרו'טו לא שייך אלא גבי שער אבל שאר חתוף לא בעי קדשה. ככלל דלשאר חתוף לא בעי הדחתה ואי קמייהו מדינה לא בעי הדחתה. וראי' דאורייתא קאמר. דאף על גב שאר צורך ביאת מיס, צריך הדחה והוא הדין שאר חתוף. אי"כ הוה ליה לחומר אפילו בית ללשניה. ורבות שמעיה'טו כתב בשם רש"י דחופשה הוא בכל חתוף כדאמרין דפרק כל כתוב'טו מי שהיה לו שם כתוב על כשרו לא יחוף. והגורסא ליתא רחם אלא [לא] ירחוף

הלי נדה (עמ' ג' בורפס תרפ"ד). 144 שבת ק"ב 145 ז"ר. ב' 146 סת'. א. 147 ע"ד ששק. 148 ת"כ תהיה אם לפנינו הכרי רנו כאן באו בדרכם ובמקום כלשתן הזה גם במקמי במקום הלי מקאמחא טוסי' לז. 148 לפיננו; לפספס וכו'. 149 בתוס' באור ואת רז' רשבי"א כאן באור שונה. 150 בניו כתיב' איזה גם לפנינו. אלא שיש להוסיף יסאי'. 151 משנה ב' 152 הקטע המוחזק במלה "יאי" עד "מרחצאות" אתי כתיב' 153 ארס, ואח"כ קאי בהפסלה כלי טמא. רש' כתיב' 154 הדניש כלי, בית שזוקא לואי לישנא אחרת. וכן להפסל כליים. אבל ללשנא דרעיונותא ה' ליש כליים, כמש"כ רובו כהל' מקאווא סוסי' ט' ותיב' האב"ד בבבב"ג רש' שער הפסלה. רש' בתי' 155 שם גזירת מרחצאות מפורס' לרובו 157.

נתנה טעמה ונולה כמבילה. זה ליש' בישראלית משום שטעמה כהוהת. 133 פרוק ב' הלי' 134 פרוק א' הלי'א. 135 בספר הישר פי' קטע (תרג' ירושלמי). 136 צ"ל: פ"ב. והוא כלא, א. 137 מרחצות ק"ו. א. התיב' שם: חתוף רישא. 138 נודר נבט. א. 139 פס' ב'. 140 בבב"ק כ' בדיקת' מ"ג. והוא מיקרא' ט"ו. מ' אמנ' לליל'. אך במסותו קט', א מביאר בניו כתיב' מרחצאות, ואותו פס' הוא מיקרא' ט"ו. מ' אמנ' כתיב' ע"י חתוף והשומר שם. סוף אות ב' וביא' בנידוס כתיב' 141 ע' ברכות' ט' שם תהיה ע' החתוף ע' החתוף 142 תהיה ושהוא בבב"ק, שם החתוף ע' החתוף 143 בתוס' הוכיח ר' שפרה, ותיב' בספר האוהר ח"כ פי' א' (עמ' 171, לכה תסי'ט') ובמס' 157.

נתנה טעמה ומורקת. נדה כהנה חופשת ולא יטור. ועוד הביא ראה מהויה ופרק ב ומורקת שלא תחלוץ בין נדה לנדה. ופסי' ומהויה כמבילה לא החמירו להוציאה חופשה רק לענין בעלמא. ר"ת ל' חטטין בראשו. ועוד הביא חמרה מפרש"ט דכחולין מירי שנמצא דבר חוצץ המצא בהכא בראש ובמקום לחופשת הראש נודא מה צריך כולי האי. ונמ' חשש. וכן לא מצינן חופשה בכל מקום בתלמוד אלא במקום שער בשמעתין ליעיל אבל בקריי' לא משום דמשור מציא לא חתוף בבת דמקטף. ובפ"ק דשבועות גבי הלל שהיה חתוף ראשו ונפ' חולקין דהוה חתוף חשיה וכן גוייניו חתוף ומפספס אבל לא פוק. וכן גבי עיקר חקנת חופשה דחקין צווא פסי' מדרבננן פריך מדאורייתא היא דכתיב [וחתוף] את [ככל] בשורש'טו שלא דבר חוצץ כר. ומשני דאורייתא לענין דילמא מקטרו'טו נעוה חתוף חופשה. ולישנא דמיקטרו'טו לא שייך אלא גבי שער אבל שאר חתוף לא בעי קדשה. ככלל דלשאר חתוף לא בעי הדחתה ואי קמייהו מדינה לא בעי הדחתה. וראי' דאורייתא קאמר. דאף על גב שאר צורך ביאת מיס, צריך הדחה והוא הדין שאר חתוף. אי"כ הוה ליה לחומר אפילו בית ללשניה. ורבות שמעיה'טו כתב בשם רש"י דחופשה הוא בכל חתוף כדאמרין דפרק כל כתוב'טו מי שהיה לו שם כתוב על כשרו לא יחוף. והגורסא ליתא רחם אלא [לא] ירחוף

כשי. אמר ר' זיורא כל הואי לכילה כתיב. חמישה מאי פריך נהי דביעובד אמרין אם לא כלל כשי, מי'ם לכחחילה צריך לבלול, הלכך צריך להבא כשי כלשמינו. וי"ל משום דההוא גברא לקרבן גדול אכחונינו, והקנינו הוי עלי להבא בכלי אחר והכא בשני כלים לא יצאו, הלכך ס"ד דשפיר טפי להבא בכלי אחר אפי' בלא כליה, ומשני דאפי' ראי' לבלילה בעיקר'טו.

111 ק"ב. ב' ואין הציטוט מרדכי' בלשון. ג"ש. 112 תהייק דתהיה כל. 113 בתוס' באר שפי. 114 נמחת ק"ב. ב' 115 אי"צ ציטוט מילולי. גם ברכי' שם לא צי"ן גזים. שנה. 116 בתוס' כ' חיי חסין. ר"ג. גם חסין ר"ה דאמר בקדושין בת. א. 117 תמארות יצקת לחולין פ"ג. ב' (על התורה אין) שם) כחין דלביב'טו אלת. 118 נמחת י"ט. ב' 116 בקיסקין ר"י עי"ן כלי מורקת שמקדשים אף הובס מדרשה יו'. ואלו יסיס נמלה כדכרי רובו אלו. וצ"ג. (המלה "אף" שכתב' מתישפירי רחא יסיס רחא דאדורה כובתיס טו' א מביאר דתוכו מקידי טעם שנותן לו אין מקידי. רש"י ע"ש. 119 נכדוב ג' י. ונכר חריטו יזמני נעטמות בקדמות רב נחשיב'טו. 120 הוהו' כ' רילין. בהוריה ואמר נמחתו י"ן. ובהוריה דאמר נמחת ק"ד. ב' צו"ע סליקו ע"מ'טו בניין בלילה תקעו רזם משיב'טו אפי' חליו לאת אולמא שלא כ' כליה כל צו"ע. ותיב' ויבט בעטמיו בחולין שם דהודו'טו כתיב' ר"ה אין. חליו כמשיב'טו כאן. רש' הוי' 132 בבב"ק. 121 ותיב' החתי'. רש' ברשיב'טו בבב"ק פ"א. ב' ר"ה כל 122 ביבב"ת שם. 123 בבב"ק פ"ב. 124 כתיב' מתישפירי נעטמה פלה זו ובכור שנותנת הוא ובתיב'טו נעטמה רזם בניו מחקות. 125 חמי' כקדושין דרשת' כן ממתים בקדוק ט"ו. י. ורש' לא כתיב' יאי' רחם' שידכו מוכיחו הוא ברכיא י"ט. ט' 126

ואני אומר גברא רבה אמר מילחא דמסתברא ודילגא
 אימיה כותיפה חלד אע"ג דלית ליה פרכא דהתם
 גבי מזורע אין חוקם עומתא נגע הראשון חוקה
 אלימחא. כי מה שייכות לנגע השני עם נגע הראשון
 ואטו עומתא נגע השני ממנו הראשון בא אם השני
 עמא אפילו לא היה בו נגע הראשון מעולם היה עמא
 מחמת השני ואפילו אם השני עמא מ"מ נגע הראשון
 נודאי כבר נחרפה ולכן אין זו חוקה אלימחא ויש כח
 בחוקה הגוף לדחמו. אבל חוקה עומתא של נדה
 מחמת שכבר הוחזקה נדה עומתא זו יש לה שייכות עם
 ספק ראיות המחמדים בו נקיים שהנקיים על ראיות
 ראשונות באים ואם המה נקיים אז טהרה מנוכה ואם
 אינם נקיים אז היא עומתא מחמת וינה הראשונה לא
 מחמת ראיה שרואה עמה. שהרי הגעץ בעלמך לדין
 חורה אין על ראיה אחת אפשרות להצריכה ו"נ
 שממנ"פ אם ראיה זו נימי ונה דיה במספר יום כנגד
 יום ואם נימי נדה עומתא שבעה אבל אי"ל נקיים אלא
 שכל זמן שלא ספרה נקיים חמיד וינה הראשונה עליה
 וא"כ חוקה עומתא הראשונה שייכא בספק זה והוי
 חוקה אלימחא ואין כח בחוקה הגוף לדחמו.

וא"ת אם כן איך מביא שם בפרק המדיר ראיה דחוקה
 הגוף מועיל לר' יהושע נגד חוקה פניה מדמטרי
 בנגע הרי חוקה פניה אלס יותר דספק זה של המומין
 מישר שייך בחוקה פניה שאם אחת אומר למיל נחר
 חוקה הגוף ולומר שמוס זה נחחדש אחר הקדושין אחת
 עוקר חוקה פניה. י"ל דחוקה פניה ג"כ לאו חוקה
 אלימחא היא דחוקה פניה שיהיה חוקה אלימחא היינו
 אם הספק אם נחקדשה אם לא נחקדשה אבל זו
 נחקדשה נודאי אלא שאחיה אומר שהמוס יבעל
 הקדושין למהו קדושי טעות וכיון שבדאי נתן לה
 קדושין לא הוי חוקה פניה אלס כל כך כדמפורש
 בחוס' בכחובות דף כ"ג ע"א בד"ה חרוייהו בפניה ע"ש
 ולכך יש כח בחוקה הגוף לדחמו.

ועוד אני חמה על הגאון איך אפשר לומר דשייך לומר
 איך בעה שעדיין לא ענלה לנדמה אשה בחוקה
 טהרה עומדת משום חוקה הגוף אי"כ נקמרו דברי
 החוס' בזבחים דף כ"ט ע"א בד"ה וכיון שראו פתרו
 שהקשו שאין זה קרוי חוקה טהרה ולדברי הגאון שייך
 למימר חוקה טהרה כיון שכבר פסק הוסת. עיין שם
 מפורש בדברי החוס' דלא שייך למימר בחוקה טהרה
 כ"א אחר טבילה. ואפילו רש"י לא קרי ליה החס חוקה
 טהרה אלא שכבר ספרה קלמ נקיים אבל אשה זו
 שעליה נשאל לא התחילה למנוח כלל.

ועוד אפילו יהיבנא ליה סברת הגאון מהור"ר חיים כהן
 מ"מ וכי חוקה הגוף שאינו מוילא דם נדה שלא

בשעת וסמ' אכל קרעין ונקודות דרבו להוילא אחמהה.
 והלא חוקה הגוף בכל הנשים שלא להוילא שלא בשעת
 וסמ' כלל ועל כרחך אחת נרץ לומר שבאשה זו נחחדש
 מקרה בגוף וילאה מחוקהה אם כן מאן מוכח שאינו
 מוילא דם נדה באופן זה שלא בשעת זממ.

סימן סד

טבעת בעומק הפרחדור אם חוצץ בטבילה

תשובה לכבוד הרב המאור הגדול מוהר"ר שאול אב"ד ור"מ
 דק"ק פ"פ דארד.

על דבר האשה אשר הושם טבעת של שעה חוץ עומק
 הפרחדור לצורך רפואה. ודאי קרי מקפיד שהרי הוא
 מחלכלך חמיד בימי נדחה וצריכה להסירה בעת
 שחפסק בטהרה לנקוחו וכן בימי לידה ואלו מעכב גם
 הדריקה חמיד בז"י וצריכה להסירה וא"כ הוה דבר
 שמקפדין וחולץ. אמנם איך שאמרו ניח הסתרים נרץ
 להיות ראוי לביאה מים דוקא בנית הסתרים אמרו כן
 אבל במקום הנקרא בלוע לא נרץ אפילו ראוי לביאה
 מים (*). ואף שהחוס' ס"ל דבה"ס בני מן החורה ראוי
 לביאה מים כמבואר בדברייהם בקידושין דף כ"ה ובסוכה
 דף ו' ע"ב מ"מ נהא דבלוע לא בני אפילו ראוי לביאה
 מים לא נחלקו. ואף שהוא מלמא דמשמע ומסתבר
 ואין נרץ ראיה אמילא להביא ראיה שהרי כתב הריטב"א
 בפ"ק דקידושין דף כ"ה בשם רנחמוי שמה שנית
 הסתרים נרץ ראוי לביאה מים היינו מדרכנן בעלמא
 הואיל ולענין טומאה דינו בגלוי ע"ש. וא"כ בלוע שלא
 מקרי גלוי לענין שום טומאה אפילו לטומאה משא אי"ל
 ראוי לביאה מים. ובמס' נדה דף מ"ב ע"ב פליגי אב"י
 ורבא אוחו מקום באשה אי בלוע הוה או נית הסתרים
 ובדאי דהלכחא כרבא דבה"ס הוה וכן פסק הרמב"ם
 בפ"א מטומאת מח. אמנם עד כאן לא נחלקו אלא
 בנית החיטון אבל בעומק הרחם למעלה מביח החיטון
 לכ"ע בלוע הוה. ועיין שם בחוס' דף מ"ב ע"ב ד"ה
 אמאי טומאה בלועה היא. וכן כתב הרמב"ן בחידושיו
 שם וכח דהיינו עד בין השיניים ומשמע במס' נדה דף
 מ"א ע"ב דהיינו עד מקום שהשמש דם וכן מבואר
 ברמב"ם בפרק ה' מהלכות א"ב הלכה ב'.

ומעתה לפי שכלי זו עיקר רפואתה שמכניס טבעת זה
 בעומק מאוד לעכב נפילת הרחם וצריכין אנו
 לחקור אשה זו אם אומרת שהיא כל כך בעומק עד
 שהוא עמוק במקום שאין השמש דם ומגיע שם אפילו
 בשעת גמר ביאה או שוב מקרי בלוע וא"כ לביאה מים
 ולא איכפת לן בחינה וא"כ להסירה בשעת טבילה.

(*) א"ה. ע"ע בקונטרס אחרון סי' ה' ו'.

אכל אכ
 והן כסו
 למעשה
 נ"י. וא
 מלג
 והנה
 למלך נ
 דברי הו
 נכמה
 מבשר
 במש"כ
 ואי
 תשובה
 ע"ד ל
 נ
 נדיענד
 ס"ח ו
 ואני נ
 ע"ג ש
 מן מ'
 אח"כ
 לפסול
 והוא נ
 שפלו
 שניהם
 שכח
 ונפלו
 וכח נ
 מטמא
 טהורות
 מנין לו
 מדו נ
 והנה
 ע"י

...) ...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

...

... ..

... ..

...

...

...

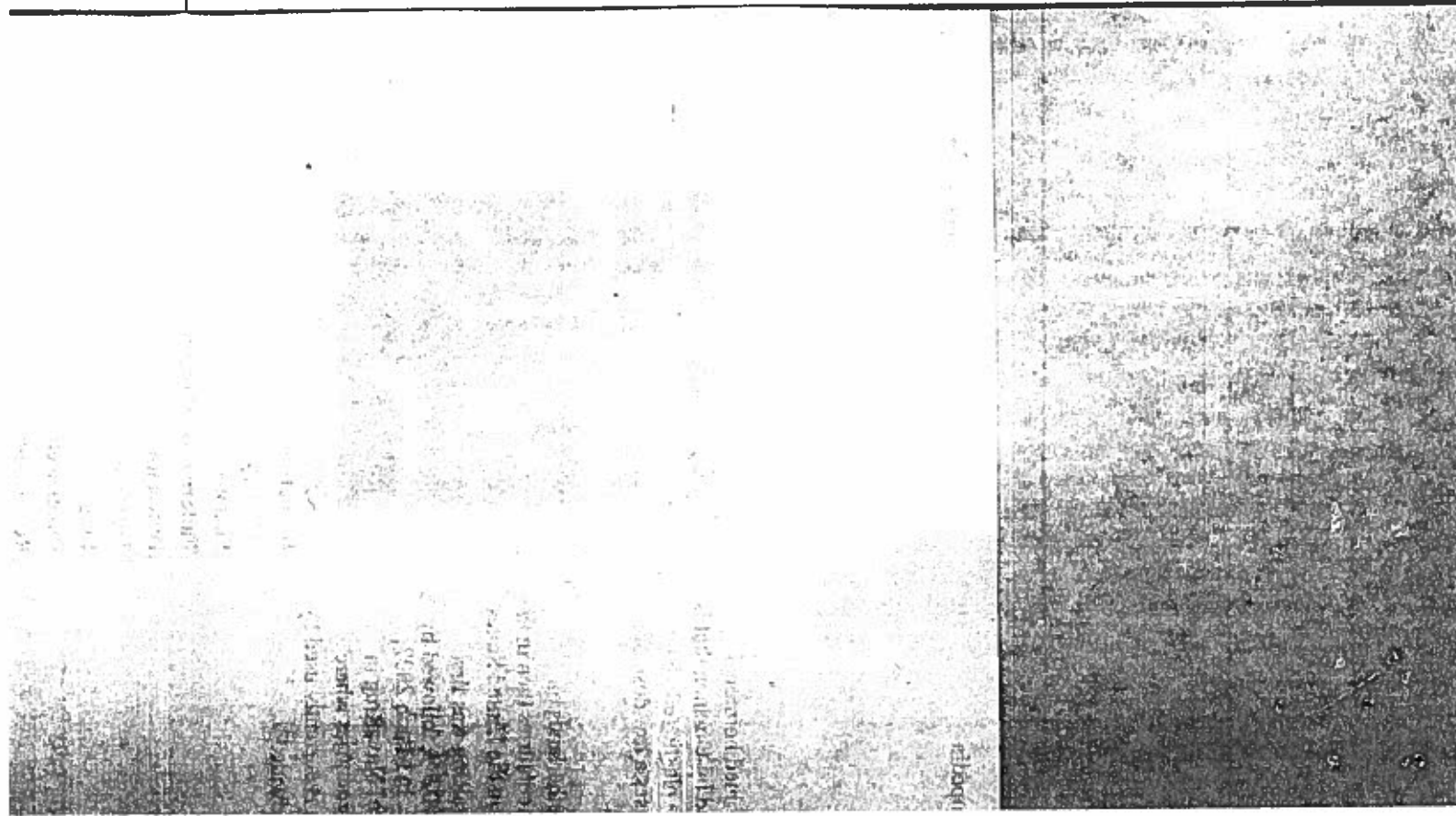
...

... ..

... ..

... ..

... ..

נודע ביהודה יורה דעה שאלה קלג - קלה מהדורא תנינא קפא

לעמא אחריס אבל הוא עצמו נטמא בקרי טומאת גופו דאל"כ מה קמנעיה להש"ס בנדה ל"ו ע"כ ראייה ראשונה של זב קטן אם מטמא במגע ואי ס"ד שאין חילוק בין טומאת גופו למגעו א"כ נעיא זו היא ג"כ לענין טומאת גופו והפשוט דמטמא דאי ס"ד דאינו מטמא א"כ לא משכחא זב קטן בעל ראייה אחת ומני"ל לרי שמעון בפסחים דף ס"ו רזו משחלה חוץ לשמי מחנות דיאמר טמא שרץ ואל יאמר זב כי והרי איכא למפרך מה לטמא שרץ שכן מטמא באונס. ומה דמשני הגמרא שם ע"כ כה"ג זב נמי מטמא באונס כדכר הונא כי קשה דלמא קרא אינערין לשילוח זב קטן בעל ג' ראיות וזוה לא שייך דכה"ג נמי מטמא באונס דהרי קטן אינו מטמא ראייה ראשונה כלל, ע"כ חורף דבירך בקיבור. אבל אין כאן הוכחה כלל דלכחי מוכח ממחנה שניה דאלמ"ה למה לי כל זב לרבות בעל קרי והרי בעל קרי אחי בק"ו מטמא שרץ שאין טומאתו יולא מגופו טעון שילוח ק"ו בעל קרי ובעל קרי ודאי מטמא באונס. והגמרא שם דליף מוז דקאמר לא יאמר זב ולא קאמר לא יאמר בעל קרי משום שלא להאריך ולהקדים ולומר דכל זב לרבות בעל קרי ושם הסוגיא כבר אליבא דאמת דכבר איפשט האכעיא בנדה דראיה ראשונה של זב קטן מטמא אבל שבעל האכעיא יפשוט מרי שמעון אי אפשר דהרי יש לדחות דהוכחה מחנה שני מדאילנערין כל זב לרבות בעל קרי וכנ"ל והיה זה שלום, דברי רבן הדר"ש.

סימן קלה

טבעת של שעורה בעומק הרחם אם חוצץ בטבילה

תשובה שלום לכבוד אהובי תלמידי ירידי וחביבי הרב הגדול המופלא ומופלג בחכמה המושלם במעלות כבוד מו"ה מרדכי גר"ו אב"ד ור"מ דק"ק לייסין והגליל.

מכתבו קבלתי, וע"ד האשה שיש לה חולי הסכר ועשו לה טבעת של שעורה לחוץ עומק הפרחודור לנורך רפואה שיעכב המקור שלא ירד למטה. והנה כבר ראה מעלתו את אשר נילרתי בני"ב חו"ד סימן ס"ד שאם הוא כל כך נעומק עד מקום שאין השמש מגיע בשעת השמים נקרא שזב המקום היא זלוע ולא נה"ס וכיון שאפילו נה"ס אינו נקרא אינו נריך כלל להיות ראוי לביאת מים ולכן אינו חוצץ בשעת טבילה (א), והבאתי פמוכים לזה מדברי הרעבנ"א ע"ש במיבורי, ועל

וכר בדבר זה שיטתו זו ולא ננקבה מציא על הספק שהרי הוא דבר שזונו כרת ושגגתו חטאת וממילא מציא על ספיקו אשם חלוי אף נקבה בדבר זה שיטתו נה ולא בזכר דהיינו יולדת מביאה ג"כ על הספק ילפינן מזה חטאת העוף על ספק יולדת ושזב ממילא ידעין גם נספק זב וזבה. זה הנלע"ד בפירוש דברי הגמרא ומחורף כל מה שנחששו החוספות. ובחוספות נלע"ד ומחלה אחת הגירסא בדבריהם לזכר כי שהרי הם שרים כי עד ונ"ע ואח"כ הגירסא כן. ונ"ע דזה נמי דבר פשוט דפרשת אשם חלוי כחיב גבי איש וגבי אשה דכל החורה כולה נלשון זכר נאמרה ונראה לריי דמיירי בזב שזא על הזבה מה הזכר מציא חטאת אף נקבה מביאה חטאת ומה הוא מציא נמי כשהוא ספק זב אף היא נמי מציא כשזא עליה כשהיא ספק זבה ומה הוא מציא כשהוא ספק זב אף היא נמי מביאה על ספק זיבה ומה זכר ממין כו' והה"ד נמי דמני למימר כי היכי דהוא מציא אשם על ספק ה"ג מיימי חטאת העוף על ספק זיבה. זו היא הגירסא הנכונה לענ"ד בחוספות וכונתם דהך קרא דכחיב והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה הוקף זב בזובו לאיש אשר ישכב עם טמאה מה שזכב עם טמאה על הודאי מציא קרבן ודאי דהיינו חטאת ועל ספקו מציא ספק דהיינו אשם חלוי ה"ג הזב על זובו על הודאי מציא חטאת העוף ודאי ועל הספק חטאת העוף הנזא על הספק ואח"כ ילפינן נקבה כשם שזוה הנקבה לזכר כשיכחן בטומאה שגם היא מביאה על הודאי חטאת ודאי ועל הספק אשם חלוי שהוא ספק הכי נמי על זיבה שמביאה על הודאי חטאת העוף ודאי כמפורש בקרא ה"ג מביאה על הספק חטאת העוף הנזא על הספק. ושזב כחבו והיה דמני למימר כו' רזונס למה לי למילף חטאת העוף על הספק מנקבה הרי מוכר עצמו ילפינן שמציא חטאת העוף על הספק. זה הנלע"ד בפירוש החוס' ידעתי שהוא דמוק. ולרוב הערעל אקלר. דברי הדר"ש.

סימן קלד

קטן אף שאינו מטמא בקרי אבל טומאת עצמו נטמא בקרי טומאת גופו

תשובה שלום לכבוד אהובי תלמידי ירידי הותיק האלוף התורני המופלא מו"ה דוד גר"ו.

מה שרניתי להוכיח דקטן אף שאינו מטמא בקרי היינו

הערות הנאונים

אייצ גם מדרבנן ניב צייע בנדה מייב אבע"ל אותו מקום של אשה בלוע חוי או בית הסתרים חוי למאי נפיימ כגון שתחבה לח חברתה

סימן קלה (א) בדברי הנוב"י לחלק בין בית הסתרים לבלוע שביחיים צריך להיות ראוי לביאת מים ובלוע

שכתבתי
י דילפינן
וינו אסור
ני כמה
פרט וגם
ע שטעון
ז אהובי
י"מ אין

חי בנו"כ
ינא שרמו
אחרימא
זיר כ"ע
ז' מקיש
ז"ל רש"י
יש נקבה
קנה הוא
זכר אבל
כ"ק מה

ה' לזכר.
דכור הזה
ה טעיות
על חוכן
זה מאד.
רמי דרך
וינו שייך
ר: שאינו
הוא אחד
דכר זה
ין נקבה
ה זמה
אבל דכר
זה כנגדו
כלל והוא
זכר מציא
היינו הנזא
כר שאינו
ולא מכח
יקש ומה

נודע ביהודה יורה דעה שאלה קלה - קלו מהדורא תנינא קפג

הוא שאינה זריכה אבל לא, מטעם שאין חזינה פוסלת שם רק מטעם שכן הקמח אין שם דבר חוץ אבל אם אירע שיש שם דבר חוץ הוא פוסל דראוי לביאה מים צעין גם שם. סיומא דהך פסקא אם הטבעת היא במקום עמוק באופן שאין השמש מגיע שם כלל אפילו בגמר ביאה או אין חוץ בטבילה אבל אם אינה יודעת בעצמה אם השמש מגיע שם או לאו או אי אפשר להקל לה וזריכה להזיח הטבעת מנופה בשעה טבילה. ואמנם לענין נדיקה הנקיים אם הוא באופן שהזכיר מעלתו שפי הרחם הוא נודאי מכוון נגד חלל הטבעת וכל פה המקור מכוון נגד חלל הטבעת אי"כ בשעת הפסק טהרה מתן למר גפן מוך מטליח של פשתן נקי ולכן באופן שיהיה עב קמח ועכ"פ כמו רוחב חלל הטבעת וחכמים העד הוא עמוק עד למעלה מהטבעת דהיינו דרך חלל הטבעת יעבור עד הבדיקה עד נגד פי המקור ויהיה אצלה מן קודם בין השמשות עד אחר זאת הכוכבים ואם ממלאנו נקי הרי הפסיקה בטהרה וגם ביום ראשון חפשה כן ובשאר ששה ימים חבדוק כפי האפשר לה, זה הנלע"ד אם יפכים גם מעלתו, ולרוב הטראס אקאר, דברי ידו הד"ש. 1

סימן קלו

מקוה העשוי מצניורות הנמשכים מן המעיין המבורר בסימן ר"א סעיף ל"ו

תשובה לכבוד אהובי ידידי וחביבי הרב המאה"ג חרף ושנון כבוד שמו מוהר"ר ליב גר"ו אב"ד ור"מ דק"ק לאש"ך.

ע"ד המקוה אשר שאל שהוא מקוה העשוי ע"י צינורות הנמשכים מן המעיין כפי המבואר בסיומן ר"א סעיף ל"ו בהגה"ה ושאל אם צריך להיות במקוה ארבעים סאה, וכח מעלתו דהדבר פשוט שא"י מ' סאה אבל לפי פירוש הר"ן במשנה פ"ה דמקואות מעיין שהיה מושך כנדל הביאו הב"י בדפוס גדלים הישנים דף קע"ט ע"ג מוכח דאם אין המעיין הולך בלא"ה שמה צריך מ' סאה ע"כ דברי מעלתו. ובאמת הר"ן מיייר לענין טבילה כלים דאינו מטהר בכ"ש אבל לטבילה חלם דאפי' צמעיין צעין מ' סאה אלא שיש חילוק בין מעיין למקוה דמקוה מטהר באשבורן ומעיין בזהלוק אי"כ מקוה וזו שהוא באשבורן אף שאין כאן מ' סאה באשבורן מהני חיבור המעיין לצרף למ' סאה אף שאין כולם באשבורן כיון שעכ"פ במקום שטובל טובל באשבורן. מ"מ אף שאין הדבר מפורש בר"ן סברתו נכונה ויש להמיר דבעינן מ' סאה כלם באשבורן. ואמנם אם יוכל למלא מקוה זה מים שאובין עד שיהיה כאן מ' סאה או יש חילוק אם הקנים

נפיה וטנלה במשנה ה' פרק ה' דמקואות. ולענ"ד אין הנידון דומה למעוה שנפיה מלד עצמם אינם מדוכקים בפה חזים לכאן ולכאן אבל טבעת הזה מונח במקום צר ודחוק ומה בכך שהיא יכולה להנידו כיון שמעצמו אינו וזשאר דחוק ואינו שירים וזומים וטבעות וקטלואות מהדוקים אינה יכולה להזיזו בידים ממקומן כלל הא ודאי שיכולה להזיזו ועם כל זה כיון שכאשר הוא מהדוק הוא חוץ.

← ומה שהמציא מעלתו לחלק בניה הקמרים גופייהו שבמקום שהיו המים יכולין לבוא שם מעצמם כמו הפה אם הוא פתוח יכולין המים לבוא שמה מעצמם וכן נקצי החוטם והאזניים אלא שהכתוב גילה לנו שא"י לביאה מים אלו זריכים עכ"פ להיות ראוי לביאה מים אבל אותו מקום של אשה אפילו בית החיטון שודאי אינו נקרא בלוע רק בזה"ס מ"מ כיון שאף שאם הייתה מרחקת ירכויה וזו מוז' אפ"ה לא יכנסו המים שם רק קצת בהחלפת אותו מקום ולכן שוב כל שהוא לפנים ממקום שהמיוקת יושבת ונראית א"י אפילו ראוי לביאה מים. הנה אף שהוא דבר המסתבר מ"מ אין צדינו לחדש חילוק במקומות בזה"ס בין מקום למקום. ומה שהביא שמי ראיות על זה האמת מדברי הרא"ש בפי המשנה סוף פ"ה דמקואות שכחנ בית הקמרים מוך הפה מוך החוטם מוך האוזן עכ"ל הרא"ש, ודייק מעלתו מללא תשיב הרא"ש גם בית החיטון עד בין השיניים, וראיה שנית הביא מדברי הד"מ בריש סימן קצ"ט שהביא שם בשם המדרכי פירוש על בזה"ס חוטם ואזניים ולפנים מן הפה ולא הביא בית החיטון של האשה. אלו הם ראיותיו וקיים גם לא לישחמיט שום פוסק להביא דזריכה לכנד אם בימה עד בין השיניים אולי יש שם דבר נדק וחולץ.

← ואני אומר שאין מכל זה שום ראיה ומדברי הרא"ש תשובתו בלדו דשם הרא"ש מפרש דברי המשנה בית הקמרים ובית הקמטין זריכין ביאה מים וכחנ הרא"ש בית הקמרים מוך הפה מוך החוטם מוך האזניים בית הקמטים כגון תחת האזל ותחת הנזאר ובין הרגלים עכ"ל הרא"ש. וכיון שכלל יח הקמטים הוא בין הרגלים כבר הוא נכלל גם אותו מקום ולמה היה לו להשבו בני בזה"ס והרמב"ם שם כתב בית הקמטים הוא הערוה. והד"מ בריש סימן קצ"ט קאי אמה שאמרו לעולם ילמד חלם כחוך בימו שחאה אשה מדחה קמטים ובית הקמרים כו', ובאמת בית הקמרים של אותו מקום שם לא שפס דבר חוץ כלל כי מאין יבוא שם דבר חוץ וכל ימי שבעה נקיים היא נודקת באותו מקום בעד נדוק ולכן אינה זריכה להדיח שם. ובה נדחה גם מ"ש דלא לישחמיט שום פוסק להביא דזריכה לכנד אם בימה עד בין השיניים כו' דודאי כן

ס שבעין י"א ע"א הן. והנה שזר דלא רי החוס' דדרשיין מהלכתא לא יהיה חד שיעור שגם בית וו החוס' ולכן לא בזה"ס כל כך זס אפילו לחו דהרי בנה' אי"כ מגיע עד י המקום יים היינו שם וא"כ שמה כבר על בשעת ו נמצאתי ע. צריך מן אינו צריך אזי לענין דול רש"י אמר מכיון נת רש"י וזה כשם ע. בעלמך זה לערב והובא שם אטו שייך וזו עיכול חוץ שם. רח שאינו אנה כמוך נה מעוה ביהת מים. וביד איידיע

ר"ת פ"ט ק"א

היא דנוכדנצו דאמר בריך אלהינו וי שדרך מישר ועבדנו וכו' וכל כגון זו שיש ידים מוכרחות שהוא מוכן לשיש שר' ,הא לא הכי אמור לענות והא בריא מלאך ומנה לא חנוץ ; ואמרי למי הזהם ברך בשם אין עונות אחרינו וסורשו ברך שם בשם ; [דמא] לישאל בלחוד מישא שרי כגון מה דאמר דוד כי לך ה' וחלתי אמה תענה ה' אלוי קומאה ביריך והי תניינא באלף דליה ומשמעו כמו השמים יענו את הארץ, אבל הימא דאיכא לספק לשותף שם שמים והכר אחר אין לענות כלל, והו' לא מדי.

ק"ו לדיני טבילה [לשם]

עוד שאלת למה יבש שבתך והוסיף מתי שיהיו בטבילה כדרך שחוצץ אפי' בתוך העין אם הוא יבש.

תשובה הבל בהצצה שלא נהנה תורה למלאכי השרת ומה שהוא חלל הנהי אפי' ראוי לברוא המים אינו צריך אלא במקום שדרכו להיות מוגלה לשעמים כגון חור העין וכו' והמקום המקומים, וכן מאד לומר על שפת הוסיף במים שלא יורו בו למלך יבש אבל בחלל המנימי משייטא שאינו עובד, הממור לא תקפיד אלא בנחת והוסיף ואין צואה אלא יוצאה קצת לאסוקי הדבוקה בנחה והוסיף או בחלל המים שאינה יוצאה עריות, ובמקום דקדושין כ"ה ע"ה ילפינן מדכתיב ורחק בשרך במים מה בשרך מאבראי אף כל מאבראי, וכל מקום שאין דרכו להגלות לעולם אפי' ראוי לא בעיניו שאין שום אדם מספיד עליו ועוד מה שהוא לגמרי מן החלל לא במקורה חליא מילתא אלא כל עיקר אינו טעון ביות מים.

ק"א חנוך המתקנות בענין יום הכפורים ושאר הצומות. [למה נתן אודיעך]

שאלה, מהו העם לחנך את המתקנות כ"ד צומות ולא ידענא כמה מלתא שעורא ולא שמינן לן לאומורו כהו כליה והא כמו ביום הכפורים, ואח"ל דמי באב כמות כיון ששותה לו בה ענייין בשאר צומות מאי איכא למימר. תשובה, החנך להתקנות כ"ד צומות אם לשעות לבריאים בלבד מנהג יסתי זהו וכו' במקום תענוג, אבל להשלים אין חכמה ואין תבונה להביא התקנות לירי סבבה ובמא מלתא לא שכי לן ביו ח"כ לשאר צומות מדיד, דמא קיימא לן כדבני דר' יהודה במ"ב דמילה י"א ע"ב דמבוי אין חנוך לקמן כדדבננו, לסיכך לא אמרינן בקריאת המילה דחיי דרבנן ומסיק דרבנן כדאמרינן בברכת המזון וכ"כ המא דמין הדין אפי' גדולים בשאר צומות רצו מתעניין לא רצו אין מתעניין ואף על גב דכבר רצו וקבלום אבותינו לחובה עליהם ועליונו דומיא דבני בישראל

ר"ת פ"ט ק"א

למסקי לעניינת אמן ולא קדיש וקדושה אלא כן אמר רבנן זלישוהי ולכורז דעתיה וכו' בין תמלין של רד לתמלין של ראש וכו' בגולה לתמלה א.

ואני זאת עצתי שישתדל האדם בכל כחו להיות צדיק גמור במעשה מצורף למחשבה ויחמל לעולם עם הצבור שלא יסחתי לו הקדישים המקדושות, ומה טוב להתנייג בן ששיצ יברך כרכוב השחר בקול רם והעונים יכוננו שלא יצאת ירי כרכיה ולא זו בלבד אלא הברים הישנים בחוד אדר וכו' וכו' ציפי דבי רב ישמינו לברך לו אחר לעצמו חמדי יענו אמן ואחריו אל ביה איהוסי והלכו ברבנן, ומי שמברך לעצמו חמדי אשתו וכו' גדולים וקסנין מברכין לו כה"ג אין לו רעים אחרים יותר במנוסא, וכל כוננו שלא יצאת רעם זה ישוב לובת את הרבים שיענו אמן במנוסא, והיא למברכים בריית הבטת זה אחר זה והרגל מן המפורסמות שגם המברך יכוין שלא להוציא — ואין לחוש לדברי ת"ש ד' מדיניה שכתב הפוסק מהו כי נראין הדברים מתוך המשונה שבא לכל כעס עם אחר מתעם שהיה מנהיג כן הוא מתחזק בעניניו שהיה עושה כן להתחזק ושלא לשיש ומיש נכון וברור אמת כי אחר כונה הלא הם הדברים — (א).

עוד מההיא דאלכסנדריא של מצרים שהיו פנינים בסודרים למדנו כי סימן מלתא היא לענות אמן כאלו שמענו הרכיה, ואין לו הנפת סודרין גדולה ומתמדת ומסתלקת מן הספק של אמן יחומה כמי שמשיבים לבית הבטת ומסתכל בכל הבאים אחריי כשהם מתעספים במלית של מצות ועונה עמהם אמן.

עוד שאלת מהו לענות אמן אחר פרסי המבוקר, שיש מן הפוסקים המפורסמים והחשובים שאמר לענות אחריי אפילו לא שמענו כל הברכה.

תשובה, פשיטא לי שאין ענין אמן אחריי אפילו שמענו כל הברכה, ולא מרבינן ליה מדרגיא אחר הכל ענין אמן דליהיה בכלל המברכים כל עיקר, ואם א' אהא אומר כן, השתא כתי קודם שגודר עליהם לא היינו עונים אחריי עד שנשמע כל הברכה ואחר שגודר עליהם נהא רשאין לענות אחריי בלי שמייעה זה הבל, וכ"כ לחומרא גודר עליהם ולא לקולא, אף אהא אומר לעצמן ולעולם דחיי לא מלוג רבנן; מה תאמר נשמע ונענה לא אמור כן אלא על המתיי כהמן שהיה בכלל ישראל ומיסי פמילא אדחיי.

ומ"ש בירושלמי פרסי שברך את ה' ענין אחריי אמן, מירושן כי

(א) לא אמרנון שומע כעונת אלא בשעת החזק, כגון מי שהיה עומד במילה ולא השתחו למסקי לעניינת אמן וקדיש וקדושה או אחר רבנן דרשה וכו' דעתו, וכו' בין מלה של יי לחמה של ראש וכו' בין מלה למלה (א"י).
(ב) עין בשיע סוף ר' כהנא (א"י).
(ג) עין בחשובת הדב המול ד' מדייא ויל כהנא פשוטש ח"כ על מה שכתב הרב המקובל המהר זקניל כהן (א"י).

1. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

2. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

3. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

4. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

5. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

6. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

7. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

8. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

9. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

10. Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

Este vorba de un text scris de catre un om care nu este un teolog sau un filosof, ci este un om simplu, care a scris acest text dintr-un instinct de bun simț.

יור סי' ג' גן להדמות ביריה סי' קצח

גם

ברן מעות לספרם וז"ל ואנו מלאהי כחוב דקמ"ל ללא חייטין סמא חרטוק פתחוס מלא ימלא סמנו פ"פ וסגס למר גמן זס נר"ה לחונו מקורק ולא גבע פתשו אמנס יס לדרד פתחוס בהלג וסלוק"ד סבוא לנר סנדקק סמא נדקק סלמס נמן נבמר ומוצף דסוי כמו דסייא פמ"ג סמנס בס"י קל"מ ס"י ז"ל. נראס דלין זכ כמו רסיא סבוא אדוק חלף סוי סל"ב ודנס דתייס כחוס' ופס גס"י לזמיס חין הולגין וסכא סמחמס סוא לה פסרי סוא מונח נמקוס למוח ומוג ראיח' לנר"ב ודע חמס' ימ"ד סי' מ"ז נאל"ל פל חמס' מ"ל מוני בניח סרמס וסרוסויס עמו לה דפוס עץ ופחטסו לס בפניס כענין סאינו גר' מנוחין וסייא עוטס כל דריכס ומסמחמס ביהמס כמו כן חס' זריך לכסירי נעמ סמנילס וע"ז סינא דנרי כרפ"ט ז"ל כחמ"י סי' ק"י מ"ז וז"ל סכלל גמלינס דלס ימחוס חורס לחמ"ס ומס סקוא חוץ סנוף ספי' דלוי לביחמ מים חו"ט זריך חלף נמקוס מדנר' לסיח סתנלס לפעמיס כגון חוץ סעין זיח סמחריס וססקמסיס ונכין מחד לחסר על ספח סמוסס בפניס מלא יסיס נו לפנוף יכס חבל כקלל ספינסי עסיסל סאינו מעכב ונכ"ק דקדומין ילמיין מדכחיב ורחץ כו' סמבראי נכ"כ סחין דנר' לינווח לסנלס ספי' דלוי לז נעי' מן סחלל לזו בקפיסד חליח מילחא חלף כל פיקר חינו טמון ביחמ מים עכ"ל וכר' ודע חמס' ז"ל סרי נרנא על דנריו דמל"ל לחלס כצך ומוג בינא דנרי סיח קדומין לז נדע חמס דלמי דנרי ע"כ מוכרתי חינו לחלס גבך חמנס למי דנרי חוס' חין סכרס נחלק כצך ומסיק דאח"כ דבחמלו' כוא טני סו"ל סמקל דרנן ולקולא כיון דמיעוסו סמקפיד עליו חינו חלף דרנן ועוד בינא דנרי סר"ה כד ז"ל דנס' גמקוס דלז נעיין ביחמ מים חלין לקולא ועפ"ז יגא לידון כדיון ידידיס דחולין לקולא ועוד סמסס חמד סרווס דכיון סחין חמס זז סמקפדח להסיר זי סדוטס בעניל סוס דנר כו"ל כסיפוטו סחי' מקפיד סאינו מוצף ספי' מדרגון . יוסנס סס מ"ס ססיס נר"ח לכחורס נמנס מדנרי חור"ס סי' קל"מ ס"ה יעס"ג וסנס למי מ"ס כמללס סס עסיחס סמחמס ביחמ סממס סכיכ סדכוס כל כך לפניס יותר מקס סמממס דס ולפי ספ"ל דככלוע לא געיין ראו' לביחמ מים ומקוס זס כוא כלוע יס לסחיר כנ"ד סממס זס ניכ' חלף דע"ד כרמ"ט ז"ל ק' מדנרי ריכין סמכחי לפי' דמממס כדסיא עפ"י סאינו מחגלס לשולס וכגון חוחו סקור סל חכס איך סיסיס נחמד לנ"ד דנר' דים לסחיר' מסמס סכוס רפוי וסחלב וסדוקר חין הולגין וזעפ"י סבוא עומד סס וחינו טמל י"ל סממי ססוא דנר קל מחפכנ סס וחיונו נומל ולא מעגי סבוא דכוק סס וחק חס' יכיס סדנר סמק ס' דרנן לקולא ח"צ ס' גמקוס נכ"ה חס ראו' לביחמ מים לקולא כמ"ס סרנ' סנו' ועוד דסיחכא נמי ס"ס חס' חס' סוא אדוק חו רכי' וחא"ל אדוק סמא סיס למעלכ ממוקוס סמממס דס דחסיכ כלוע רחינו מוצף וכוי ס"ס סמחככך למחן דמלריך מחככך חמנס מקריח על סדנר כיכל סוא סרי כנכחו וחמרו לי סדרך סוא כעמניטין חוחו פס סניח סרמס חוכס

סרנס סמל סלמס נמן סמניסכ בלוחו יום ויסי כלינס קודס סגיחמס גסיוחמס עוטס לוזיכי נמל ממנס וסללס חמס חס עלחמס לה סנילס

תשובה

סנס ביח סמחרייס עפ"ג דלין לזיכין לביחמ מים דכחיב ורחץ כו' נמרו גמיס חמס דנרו סמנריא חף כל סנר'י מ"מ ממוס דר'וי לביחמ מים בעיין כדר' יריח דאמרי כל סר'וי לנילס חין נילס סמכנס נו ולמיכך לזיכס סלמס לכדיח קמסיס ולחלוצ' סיניס עלא יסיס כצך דנר מוצף סמ'ס כנס דס' ע"ג וכמ"ק דקדוסין דל"כ וגי"ר סי' קל"ח זכעח לא מלינו מנואר חו דוקל ביח סמחרייס חכל ככלוע כגון סחלב דנר ססוס דנכק כאלמכותל וכגי מעיס וסוא מקפיד עליו לסונילו לא וכדק"ל לפנין סומלס וסכרס דפוטלס כלועס חונו סמחמס וסכרס כלועס חונו סמחמס וכמ"ס דף ע"א וזע"ג דטוחלס בניח סמחרי' ממחלס פמוס סמא חו דילמא לעיין חליכס לא סנא ומסמחמו סמוסיקיס נר"ח גיח סמחרייס דוקל ולא כלוע ולכח' סיס נר' לסינא רחיכ עמין חו קוצ' סמחמו כוללס סוא חינו נר"חס ממוחין חיונו מוצף וכמ"ס כנוף מ"ס' מקולוח זני"ל סס וענו' כחוסמח דמדרין כלוע סוא . חמנס סרוחס כדנרי סר"ס סמ"ס סכוא ספני סחין סמוג' ללאח' חבל חס כופו ללאח וכו' נמקו' סחינו עוטס עכול סמ"ס ומוצף ע"כ סכוא כלוע ול"ע דכ"פ יולא דופן דמ"ב ע"ב חגיגא לן חוחו מקו' סל יחמס כלוע כוי חו ביח סמחרי' כוי למחי ג"כ כגון סמחמס לה סמרכס טיח ככלס כוחו מקוס חו חמרי כלוע כוי סומלס כלועס לא סמחמס וחי ספרח ביח סמחרייס טוי גפי דממנס לא סממחמס כמחל סממחמס דנח חמר כמ"ס' סוי וכויס ככלס סמ' דסוטו ללאח טמס וסוחו סמוסינו מקו' עיכל חלף דלח' סמממס י"ל סמקוס עוטס עכול סוא לזיכ' רגליס וזריך לעיין כגון' ע' בסמס סמקו' דע"ג ע"ס ודוק מ"ר כרנא' ל"ס ע"ג וז"ל זריכ' לסדיח קמטיח כו' וכמקוס גזרניס וקטינז כל חלו קמטיין סן וכיח סמחרייס דלנעיח לכו חומו מקוס כלוע סוא חו גסמ"ח כוא חמר' כוא וזריכ' לסדיח עכ"ל סרי סלמס כיכ כלוע לא חמס לזיכס לסדיח ממוס חליכס חלף דק"ק דכי קאמר למחי ג"כ סי"ל לומר לעיין חליכס

והנה

חפי' לרנא לחוחו מקוס ככ"ה חינו חלף ביח סמחמס חכל סמס ולמני' מודס דסוי כלוע כמ"ס כחוס' סס ס' יולא דוס' דמ"ב ע"א ד"כ חמחי כו' וכיח חמיון כוא מקוס סמממס דס ופי' כרמנס' ז"ל פ"ס מ"ס' ח"ב מקוס סמניס חלי' סהנר כמעח גמר ביחמ . ומעמס זז סמניסמ סלמס כצך סמחמס' כאלניס חס כיכ מכוניסחו למניס עמקוס זס סוי כלוע וחיונו מוצף ככוס ענין חמנס מלמר סמכניסחו כאלניכ סמחמס נר"ח סהכנע קנון סמממס ומחיר בניח חמיון ססוא ביח סמח' ולכחורס נר"ח דלמ"ס חינו מוצף סחרי כוא ראו' לביחמ מים כמו נמנס מעות גמיס דחן כמוף פ"ח דמקולוח זני"ל סי' קל"ח ופי' סס סרנ'י דמילחא דכסיסל סיא סכרי סמממס חיון מהדקין סס גמקוס סמחמס וז"כ לא מייכא ככו חליכס וסיסל חליכריכא לזיכ' חכל סממס חגב רוקס ולנעיין עידות ע"פ וסר"נמ פי' כדו לחלס

10

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

10. 11

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

שאלות ותשובות סימן ס רבי עקיבא איגר קמג

סימן ס

[אשה שצריכה לשאת כלי בבית הרחם אי הוי חציצה במבילה]

וזה מקרוב נשאלתי כן מסכיבה דפה ועמדתי ג"כ על מבוכה זו אי מיקרי אינה מקפדת. והבאתי קצת ראייה ממ"ש הכ"י (סי' קצח ד"ה דס יבש וכו') והמרדכי כ' וכו' ואפילו אם יצטער אם יסיר הגלד שאין דעתו להסיר עתה מיקרי אינה מקפדת, מכל מקום רגילות הוא להסיר הכל או תמתין עד שתתרפא ותוכל להסיר כו"ל. וסמ"ק (סי' רצג ע"ב) כתב אע"פ שמן הדין [לא] ה"י צריך וכו'. משמע דהסמ"ק ס"ל לקושטא דמלתא כיון דמצטערת בגטילתה מיקרי אינה מקפדת. אם כן יש לומר דע"כ לא פליג (הסמ"ק) [הסמ"ג] (לארין קיא) אלא במצטער בעלמא דכמה פעמים לגדול הקפדה תחוש לעצמה להסיר מידי יום ביומו מעט מעט בנחת ותסכול מעט צער עד שתסיר כולה וכמ"ש (הסמ"ק) [הסמ"ג שם] בלשוננו מ"מ רגילות הוא להסיר הכל, אבל במקום סכנה דודאי לא תסתכן נפשה ומתיאשת מלהסירה, לעולם יש לומר דמיקרי אנה מקפדת. וכו"ש רומעכ"ת בשם ידידי הגאון מה' יעקב נ"י אב"ד דק"ק ליסא דקשה דהסמ"ק מאגוד שע"ג המכה וקשקשים שע"ג שבר (תוספתא מקואות פ"ט). וע"כ צ"ל דיש חילוק בין דבר שבגופה לחרץ בגופה.

הנה ראייה זו יש לדחות, דיש לומר דהסמ"ק ס"ל בפירוש התוספתא כדעת הר"ש (פ"ט

לכבוד ידידי וחביבי הרב רבי דוד נ"י אב"ד. דק"ק דרעזודין.

ע"ד אשר נשאל רומעכ"ת באשה שנחלשה האם שלה, וצריכה לכלי עגול בבית הרחם, והרופאים אומרים שסכנה לה לילך אף פסיעה אחת כלי הכלי, אי הוי חציצה כטבילה. ויצא מעכ"ת לרן ח"ל, כשיע (סי' קצח פ"ה) בהג"ה דאם סכנה להסיר דבר החוצץ, לא מיקרי מיעוט המקפיד, דמה שצריכה תמיד להשאר עליה מכה סכנה מקרי אינה מקפדת עכ"ל.

לא מצאתי גילוי מזה ברמ"א, כי לא נזכר שם מאיזה הטעם אינו חוצץ, אלא דסתם קליעות שסכנה להסירם לא חייצי. ובמקור הדין במרדכי (הל' נדה ס"י תשנא) מכואר הטעם דבסכנה להסירם הוי רביתיה, וכמו כטבילת עובר ביבמות (ע"א, א), וזהו ל"ש הכא. אם כן אף דבהיפוך גם כן ליכא ראייה לסתור ולהוכיח דסכנה מיקרי מקפדת, דיש לומר דמיירי ברוב שער, ולכמה פוסקים^א השערות נדונים לעצמם, והוי רוב שאינו מקפיד דחייץ. מ"מ גם סייעתא ליכא לדונו באינה מקפדת, וזולת מלשון הלבוש שכ"כ שם (סי' קצח, ה) בההיא דינא דקליעת שער ח"ל, שסכנה להסירם ומתיאש שיהי' עליו עד שיפלו מאליהן ואינו מקפיד עליהן להסירן לפיכך אינה חוצצת עכ"ל. משמע שמדין לא קפיד אתי עליה.

סי' ס.

- א. כ"ה שיפת תנאנים הירד ברמב"ם הל' מקואות פ"ב ה"ו. והרמב"ם חולק עליהם. והראב"ד שם כתב דדברי תנאנים הוא העיקר. ובבאור הגר"א יור"ד סי' קצח סק"י תבא ראייה לתנאנים מב"ק פ"ב, א. והוא משי"כ כזה ברעת הימב"ם בבאורים שבמין חי' דרשב"א נדה סי' י"א בסופו.
- ב. גם בשו"ת פנים מאירות ח"ב סי' קצו תמה על הלבוש שברוב שער ל"ש מעם זה. ובמ"מ סי' קצח סק"ט העיד דבריו רע"א כן שולח המרדכי לא כתב מעם זה. ואולם המרדכי כתב דין זה בשם הראב"ה, ומצאתי דברי הראב"ה באר"ו הל' נדה סי' ש"ב, ושם כתב ג' מעמים. והמעם הראשון הוא: כרשישית לעיל גבי חץ של מכת. ומעם הדבר מפני שאינו רוצה להסירו ומרין אינו מקפיד. [ומהן שלכן הוסיף הראב"ה הטעם השלישי היינו רביתיה, להתיר אף ברובו]. תני שר"ת זכרון יוסף סי' ט"ז.
- ג. המשך דברי הב"י שם: וכן פסקו סמ"ג וספר התרומה וכו' הילכך אשה שהיא בעלת חפצין צריכה לסבול במים עד שיתרכבו וכו' וסמ"ק כתב ...
- ד. השלם עפ"י הב"י שם.
- ה. כענין זה רן רע"א גם בתשובה במק"א (בסוף הדין ח"א בתשובה השלישית) ושם כתב שאעפ"י שמקפידין עליו כיון שמתחבא הכאב אין דעתו להסירו, משרה חתיב אינו מקפיד. ואילו הכא כתב שחוצץ מצד הדין ולא משום חומרא. ועי' סר"ם סק"ג שביאר כמו רע"א בדר"ח שם.
- ו. שרק ברוב שנתנו אם מצמק כנשילחו אינו חוצץ. וקדם לו המ"מ סי' קצח סק"ו (קצו לסופו) ומביאו רבינו להלן. אלא שהוא הקשה מתוך תחוב כבשרו שחוצץ במקום שאין סכנה להסירו. וכן יש להקשות טמשה (פ"ט) מדין רביה שע"ג המכה. תני שר"ת חת"ם יור"ד סי' קצ"ב, כתב סופר יור"ד סי' ז"א, וצ"ע (התרש) יור"ד סי' קנ"א אות ו.

וה לסניף
הוא רק
חומרת
להקל.
ס טבילה
זוב, אינו
ל כב"ה
זא, אבל
ס פ"ז!

עקיבא

ז כדס"ל
זו תוס'
דרך הא

עקיבא

הואיל ולא

ל נדה פ"ו

ז. ומשי"כ

ה' הישר סי'

ין זה, ועי'
ובארוכה
ולחדושו
צ"ק מסק

שכל סי'
מאי טרם
טואר כתי'
אה משי"כ
ז ספרה ו'
סי' קצד.

שאלות ותשובות

סימן 8

רבי עקיבא איגר קמה

דרבנן כמ"ש הריטב"א (קידושין כה, א) הובא
'בס"ט"ב.

ולכאורה הרברים תמוהים דמה בכך דהוי
דרבנן, הא מכל מקום גם כבה"ס
מיעוט המקפיד חוצץ כההיא שפחה דבית רבי
(קדושין שם תוה טו, ב). ואם כוונת הרב נ"י לדונו
כעין ספיקא דרבואתא. אם במקום סכנה מקרי
אינה מקפדת ודברבנן ספיקא לקולא, אם כן גם
בגלוי הא הוי רק דרבנן כיון דהוא רק מיעוט
החוצץ.

ולענ"ד לתרץ דבריו למשי"ב הרמב"ם סוף
מקוואות (פ"י ה"ה) דבטומאה קלה ספק
טבל טהור (והיינו דפסק כר"מ) אבל טומאה
חמירה אף דהוי דרבנן ספיקו טמא. הרי דמצינו
לפעמים בדרבנן אם הוא חמור דספיקא לחומרא
עכ"פ באתחזוק איסורא. וכן להרשב"א בשו"ת
(סי' תא) דפסק כר"י דספק טבל טמא, ונקט לה
לעיקר דהטעם משום דהו"ל עיקר בדאורייתא.
והיינו כשנויא דר"ה כ"ח בעירובין (לו, א). הרי
בדרבנן באין לו עיקר בדאורייתא ספיקו להקל,
אבל ביש לו עיקר בדאורייתא ספיקו לחומרא
עכ"פ באתחזוק איסורא.

ולפ"ן יש לומר דבגלוי כיון דהוא מקום ששייך
בו דין חציצה, אלא דכציר ליה שיעורא
דאורייתא והוי עכ"פ שורש דאורייתא וספיקו
לחומרא כיון דאתחזוק איסורא. אבל כבה"ס
דבאוותו מקום ל"ש כלל דין חציצה מדאורייתא,
מיקרי אין לו שורש דאורייתא וספיקו להקל.
ויש להמתיק עוד, דבבית הסתרים כיון דהוי ב'
דרבנן, המקום, ושיעורו, הוי כמו אין לו
עיקר בדאורייתא, וכדכתבו תוס' פ"ק דפסחים (ו).
ב) גבי מקדש בחטי קורדנייתא דבחד צד
דאורייתא החמץ או השעות הוי כמו אסורי הנאה
דאורייתא ואין חוששין לקדושין, אבל כבי' דרבנן
החמץ והשעות אין כאן צד דאורייתא וחוששין
לקידושין.

גם יש לומר למ"ש הרשב"א (פי' רג) דבמידי
דרבנן היכי דפליגי יחיד ורבים, אמרינן כדאי
הוא פלוני לסמוך עליו בשעת הדחק. והביא
ראיה מההיא דגדה (דף ו, ב). וכחודשי סדרי
טהרה [חודר הלכות] שם פקפק די"ל דשאני

טומאת מעלי"ע דקיל טובא עיי"ש. אי"כ י"ל
דהכא במקום סכנה, דל"ר דס"ל במתכח דל"ת,
מכ"ש בעלמא במקום סכנה גמורה, אלא דלרבנן
י"ל דחייץ, אי"כ בבית הסתרים דהוי תרי דרבנן
ואין לו שורש בדאורייתא קיל טובא, ואמרינן
כדאי (ר"פ) [רבין] לסמוך עליו בשעת הדחק
כההיא דנ"ד דאם נידון לחציצה תהיה טמאה
לעולם.

תו כתב ידידי הרב הנ"ל נ"י דלענין טבילה, →
אותו מקום א"צ להיות ראוי לכיאת מים,
כיון דאי"א שיכנסו מים לתוכה לא אצרכוה
רחמנא, ותדע דהא אי לא כתב מיעוטא וידידי ה'
צריך כיאת מים ממש ומה ה"י לה לעשות עכ"ל.
נ"ל דיש לסתור הראיה, דיש לה תקנה לעשות
כך בהיותה במקוה תלכלך הסרין כמי מקוה
ותשים אותה בבית הרחם על פני כותלי הרחם
וע"י חבור מי המקוה למים האלו עלתה לה
הטבילה, וכההיא (דפ"ח מ"ה) דמקוואות ואם
הדיחה ידה במים.

אולם מכל מקום בלא ראייה הסכרא נכונה, כיון
דבלא החציצה גם כן אינה ראוי לכיאת
מים, למה יגרע ע"י החציצה. וכעין זה ממש כתב
הב"י (קעג, ב ד"ה וצריך ליתן טעם).

אולם כיון אם נניח ביסוד מוסר כסברת הרב נ"י
הנ"ל דבמקור אין ראוי לכיאת מים, אם
כן מדטובלת בלא תקנת סדין הנ"ל ולא הוי כמו
קרצה שפתוחיה, מוכח דאי"צ לכיאת מים. אבל
מה נעשה הרי מצינו מפורש בהיפוך בדברי
הרמ"א (סעיף מג) שכתב י"א שהאשה צריכה
להטיל מים וכו', שלא תהי' צריכה לעצור עצמי
ולא יהי' ראוי לכיאת מים. הרי דבלא"ה הוי ראוי
לכיאת מים ולא מצינו חולק בזה, דמ"ש י"א,
היינו דהוא דבר חדש לחוש שחעצור בית הרחם,
ועי"ז יהי' נקרא אינו ראוי לכיאת מים, אבל
ביסוד דכפשוטו מקרי אותו מקום ראוי לכיאת
מים וגם כענין שם ראוי לכיאת מים לא מצינו
חולק.

מ"ש רומעכ"ח להביא טיענתא להגאון הנ"ל נ"י
מלשון הרמב"ם והרע"ב (פ"ה דמקוואות)
דנקטו תוך הפה ותוך החוטם ולא נקטו תוך
הערוה. נ"ל דזהו כללו בכלל קמטים, כיון דאינו

פ. כתי' לקדושין שם כתב כן הריטב"א כ"ג וכו' נ"ו. אבל הוא עצמו כתב כתי' לחלץ פ"ב, דחציצה בבית הסתרים היא מן
התורה. תני' פ"ג סוכה ו, ב ושרת נובית יורד סי' קלח.
י. ראה בשו"ת נובית יורד סי' קלח שחזקו בזה השואל והגורע בהורד.

פק סכנה,
ר על צד
בנה, דאף
או ספק
לבא, לזה
חק וכאב
בנטילתו
דבמתכת
(שבת מה,
ופירש"י
לו איסור
אדר"ש,
ה להחיר
ה הירחוק
וסמכו
זו, היינו
בתחבולה
ו לפתוח
ולהוציא
מעט עד
י"ל לרבנן
וכסברת
ר למכתה
י' מחיאשת
י' כמ"ש
א מרע
לשיטתיה
ץ מגופו,
להסירה
דל"ש כן
ד, מיקרי
ת.
וז, אבל
ם: ידידי
דבר יצא
ח"ל כיון
מים הוא

א יורד סי'

שאלות ותשובות

סימן ס

רבי עקיבא איגר קמו

המוחש מסייעתו. ומה דרצינו לדחות מרבירי הגהות (סמ"ק) [הרמ"א] יש לדחות, די"ל דבתחילת שפת הרחם ראוי לב"מ כגלוי אפי' לטומאה, כדאיחא בגדה (ב) כל שהתינוקות יושבות ונראות, הוי כגלוי לשרץ. אי"כ י"ל דאם עוצרת המי רגלים מתחזקים ומתהדקים שפתי הרחם להרדיו ושם בעי רלב"מ, אבל בחלל הרחם מלפנים י"ל דבלא"ה אינו ראוי לביאת מים.

ובלא"ה יש מקום לדרן להקל, כיון דמצינו דמקילים בספיקות בהס"ח אף באחזוק איסורא, כדאיחא (כטי קצט סעי' יג) יהיה מאיזה טעם שיהיה. ה"נ י"ל להקל בספק אם במקום

סכנה מקרי אינה מקפדת. מכל הלין טעמא הנני כהדין גרמיזא הבא באחרונה לסמוך ולהקל. מ"ה, דהשיג רומעכ"ת על שו"ת גודע ביהודה (מהד"ת י"ד סי' קלה) יפה השיג, וכזה יש להשיג על הגאון אב"ד דק"ק ברעסלא הנ"ל בתשובת זכרון יוסף, כמ"ש דדוקא לענין טומאה מכע"י לן דילפינן מקרא דידיו כו', ומכע"י ליה אי הוי כטמון או לא.

וכ"ן תמוה דהא דינא דבלוע אינו מטמא כמשא לא ילפינן מקרא דידיו, רק מקרא דנכילה כדאיחא בחולין (עא, ב) ומה שייט דטמון וגלוי לענין משא, הא כודאי הוי טמון מדאינו מטמא כמגע אלא דמכע"י אי הוי כבלוע.

[בדיקת הפסק טהרה ו' נקיים]

למקום שהשמש דש, ידעינן דפסק המקור לזוב, מה לנו אם הדם עצור בחורין וסדקין, כיון דעכ"פ עתה אינה רואית אלא דמקודם ראתה, והלא מלבד זה ידעינן דמקודם ראתה, ואנו רוצים לידע רק דפסק המקור מלזוב ואינה רואה עתה. גם בבדיקת ד' נקיים יש לומר הכי אף אם הדם עצור בחורין וסדקין, מכל מקום הא בלא"ה אין הבדיקה מכרד שלא ראתה מקודם ונפל לארץ, אע"כ דמכל מקום מקרי ספירה כיון דמבררת רגע א' שאינה רואית עכשיו, ושוב מחזיקים לכל היום בחזקת טהרה כיון דכבר פסקה כטהרה מקודם. אי"כ אם ניהוש דיש דם בחורין וסדקין הוי חשש ראתה מקודם, דהא עתה כשהדם בחורין וסדקין לא מקרי רואה ולא גורם טומאה לסתור מנינה, כיון דטמאה טומאת ערב מגע הוי כמו מגע שרץ. וכי היכי דלא חיישינן לראתה מקודם ונפל לארץ, ה"נ לא חיישינן לראתה מקודם והוא בחורין ובסדקין.

ועל הנוגע בדין הבדיקה דפסיקת טהרה ו' נקיים, קשה עלי מאד להורות בדבר חמור כזה, כי משמע דהבדיקות הם דאורייתא, כמ"ש הרמב"ן בהלכותיו רפ"ב דגדה, ספירת ד' נקיים שהאשה סופרתן לזיבתה בין בזמן הזה בין בזמ"ה כך היא בודקת וכו'. משמע דבודקת מה"ת. וכן בב"י (ט"ו קצ"ג) כפלוגתא דאיבעיא לחילתן וטופן כתב להחמיר והוי ספק כרת, אעפ"כ לא אמנע לדרן כזה באופן אם יוכשר בעיני גדולי הדור יחירי.

הנה דעת הראב"ד דלבעלה לא בעינן בדיקת חורים וסדקים רק לטהרות. והרשב"א בחידושו ובתה"א הקשה דאיך אפשר שיהא בעלה שהוא איסור כרת קיל מעסק טהרות. ובאמת זה בפשוט יש ליישב, דכטהרות חיישינן שמא הדם עצור בסדקים ומטמא לאשה טומאת ערב. אבל לבעלה בבדיקת דפסיקות טהרה, כיון דע"י בדיקת העד עד סמוך

יב. ראה בסמ"ט סי' קצ"ג ראה להשטח רבית הסתרים בני ראוי לביאת מים מן התורה, כיון דהחציצה הוי במיעוט הקלו חכמים שאינה פוסלת הסבילה רק מדרבנן והוי ספק דרבנן לקולא. ואולם ע"י שרץ שם סק"ג בשם הרזקת.

יג. בבדיקת הפסק טהרה אי הוי מותרת או מדרבנן נחלק כזה וראשונים. באר"ו ריש הל' ג' נדה כ"ב בשם רשב"ם דבדיקה זו היא מדרבנן. וכתום' הרא"ש נדה ס"א, נחמק כזה אי הוי מותרת או מדרבנן. ומכרי המאירי נדה שם מוכח דהוי מותרת, שודי העלה לדינא שאם לא הפסיקה במהרה מביאה קרבן מספק שמא היא זבה. וראה בארוכה בהערות לחי' הרשב"א נדה שם הע' 288 ולעיל שם פ"ג הע' 371. ובתורת דעת סי' קצ"ג פשיטא ליה דבדיקת הפסק טהרה היא מן התורה, וכל און שלא בדיקה הרי היא בחזקת טמאה.

יד. בבעלי הגנש שער הספירה והבדיקה כר"ה הנה כבר פירשנו. ומכר דבריו על הסוגיא בגדה ה"א מתוך שמהומה לכיתה אין סכניסתו לתורין ולסדקין. ועל הסוגיא ולחלן שם י"ב.

טו. כ"ה בחי' הרשב"א נדה ה"א ובתה"כ הארוך בית ו שער ה' (כ"ב), וראה מש"כ בהערות לחי' שם. וע"י סמ"ט סי' קצ"ג סק"ג ונובי"ק יור"ד סי' טו מש"כ ליישב.

מים וכו' י"א.

א דרבנן אף היכי קמטיים, ו דאמר ו לב"מ, א: ראייה ולוג ולא י"פ כיון ורים בעי הרמ"א וך הפה וים, אף

כפשוטו וק בין וי כגלוי, ים ולא גאה, לא זא צריך דסתמת י"ת בעי ח החוט' לא הוא אי"כ הוי י"נן כיון

ספיקות, ובבית י"ל. ספק ! [נכמו כאחזוק ז: כודאי בדרבנן ו נעשה א.

יק ליסא וין ראוי דסברת

אבל חלל ז' קידושין

זכה בראי צריכה להוציא את התבוסה שהטבול איצ באופן שלא ירגישו בה ולהשאיר לה את הפלאסטור, הוואל הדרוסא קובע שאם יורידו לה הפלאסטור זה יוכל להוציא לה משום כך בראי אינה מקפיד צינן, ואדרבה ינחה לה שזה ישאר לכמה זמן כדי שיתרשט לה יחול מהו ואפשר גם לצרף את ר' הגר"ש נמנון זצ"ל, שהורה שכל דבר שעושים משום רפואה אינו הוציא וכמ"ש בשמו כ"י שהיה ישאלו ס"י קצי"ת, ונכ"ה מרן הגאב"ד זצ"ל, אלא שהורחיקו לה

לזה הנה הלכה פסוקה היא כמור יר"י סר"ט קצי"ט רבב"ה"ס לא בעינן כאת מ"ט רק רא"י לביאת מ"ט, וכ"ה בשו"ע כמ"י קצי"ח טע"י כ"ה וסע"י כ"י ראם נתעסקה בבתי"ס ובתבשילין, ואח"כ בוקה ומצאה עצם בין שו"י או דבר חוצץ בין סחרי"ה חלינן לקולא, וע"י שם כמ"י ס"ק כ"י ובש"ד ס"ק ל"ג ע"ש עכ"פ ז"כ רבב"ה"ס בעינן שיהא רא"י לביאת מ"ט, וכוה יש מחלוקת בין האשונות אם זה היה מזה"ת או שזה רק מדרבנן בלבד, הת"ס בקדושין ד' כ"ה ע"כ ס"ל דהוי מזה"ת, והיר"ב"א רע"מ שם סבר דל"ה אלא מדרבנן, ובתשרי רע"א ס"י ט' נק"ט לזה ר"ע של היר"ב"א לעיקר להלכה ע"ש.

סימן נח

בנידון בלוע וביזו הסתורים לענין חציצה

להיות מתגלה לפעמים, כגון תוך העיץ וכדו"ס וקמ"ט, ונכון לזהר מאד על שפת האדם בפנים, שלא יהי בו לפלוף כ"ש, אבל בחלל הפנימי פשיטא שאינו מעכב, והמתמיד לא הקפיד אלא כצו"ת החוטם, ואין צו"ת אלא יתיארה קצת, לאפוקי בדכוקה בגובה החוטם או בחלל בפנים שאינה יוצאה ער"י עכ"ל. מדברים אלו של הרמ"ע מפאנו ז"ל שהעתיקם בלשונו הרע"א ז"ל נראה שהם להלכה פסוקה, ולפי מה שהיה מגדיר כזה ר"ש חילוק אם מתגלה לפעמים כגון תוך העיץ וכדומה, לבין מה שנמצא בחלל הפנימי כמו בחוטם דאינו מעכב, כיון שמקום זה אינו מתגלה לעולם, וכעצם אפשר להגדיר כזה ר"תן כלל שיש הבדל בין כדו"ס לבין מה שהוא בלוע. דבדו"ס זה נקרא שלפעמים מתגלה, ולכן ר"ן הוא שיהא צריך רא"י לביאת מ"ט, משא"כ שלא מתגלה כלל מקום זה נקרא בלוע ר"ע ז"כ שיהא רא"י לביאת מ"ט.

ליהוי חציצה, וע"י קמשיג דאורבה רובה ככולה כמ"ש שם והביא ראיה מהמדלי שבט"ז שכ"כ, ע"ש. ואנא עני לא קא חזינא חיצובתא על ה"ש"ל זל"ש רא"י מהמדלי, הנה הוא מסביר את ד' המשנה והתוספתא כמ"ש בבא"ג וע"י ככ"י ובביאור הגר"א שם, איכ מה זה שייך לענינו של הש"ך דרעתו להחמיר הוא ענין מה שנהגו כעת לחתוך צפורניים מזה והתורה הענין של חציצה כצפורניים והי כעין מקפידות על כך, לכן כ' הש"ך וכ"ש לטעם חיצובתא עצמו חוצץ, איכ הנשים חוששים לכך היי כמקפידות ואיכ לפי המבוא שהן מקפידות בצפורן שלא כ"ש כשהן מקפידות על צפורן שפירשה רובה דהא לפי טעם זה הוא חלוי כעת בענין קפידא, ואיכ לו כעת היי קפידא ככל גורני. עכ"כ בעברה לילה ואפי' לא כל הלילה אלא שא"ל לה לטבול, נ"ל להקל בהו וכמ"ש לעיל בהסכמות מורים מומחים ביד

והנה יש עמדי לחקור בידן עבר עליה לילה שברין ציפורן מקלין, אם גם בשאר חציצות שהן רק של מקצתן מקפידות וכמו שקרה שכאן לפינו ענין כזה באשה שהי לה פליטור על עקב הרגל היא בדיקה א"ע לפני הטבילה כדן, ורק את מקום הפליטור לא הורידה, מכיון שהי' די קסן וגם שזה בעקב הרגל, וכבר עבר עלי' כמה לילות ואח"כ מצאה את זה, מה הודן אם לחייבה לחתוך ולטבול.

וכי"כ נשאלתי באשה אחת שהרופא חיקן לה פלאסטור בעצה האצבע, וע"ז שם לה גם החבוסת גדולה שמגיע עד למעלה מן היד כולה, מהו הודן לגבי טבילה, נ"ל

אבל למפ"ש הש"ך כמ"י ק"י (וכ"ה להדיא שם בנתיב שמשיג על ה"ש"י ע"ש) היכא ראיחוקן איסורא אפי' בספורי' אולתן להחמיר, איכ אין כאן מקום להקל, אלא שהפ"ר העלה דלא כהש"ך וס"ל דכל ספורי' אפי' באחזוק איסורא חליקן להקל יע"ש בסכ"ה, וכמ"י קצי"ט כתב ר"ש להחמיר כ"י הש"ך ולא מטעמי, ע"כ.

אולם לפענין היי נ"ל דחתך דידעו של ה"ש"ך כאן שמקל בספק הוא לכ"כ וגם הש"ך הג"ל שהשיג עליו, כאן מורה להשיג, וראיה לדבר שכאן לא השיג עליו משמע מדרשתיק אודי אודי ל"י והטעם בה י"ל דכאן צריפא מדהתם בה' מליחה ס"י ס"ט ה"ל דהכא יש גם חזקה דהשתא מכיון שלא מצאה כפה שום לילוך אמרנן כאן נמצא כאן היי ואולתן בהו חזקה דהשתא, אף דיש כלל חזקה דמעיקרא היי אלימתא טפי מחזקה דהשתא וכמ"ש בקדושין ד' ע"כ בידן נמצאה כונתה ע"ש וכן בב"כ ד' קצי"ב ע"ש אולם בנדרדי' כיון דהכל מדרבנן ומכיון דיש כאן חזקה דהשתא מה דלא שייך כמ"י ס"ט לומר חזקה דהשתא גם מעיקרא היי כן, דלא שייך לומר מכיון דהשתא מליחה גם למפרע היי כן מאחר שכבר בשלל אהוה, ד"כ. ועוד נוסף לזה י"ל דחזקה דטומאה עשוי להשתנות, וע"י כמ"ש ש"י כזה מ"ש בשם המהר"ט, ואכמ"ל מעין הדברים ע"י כ"י דובר בחלכה ס"י כ' בענין חזקת טומאה בנדה, יע"ש.

כמו כן יש להעיר על החכ"א הג"ל בכלל קי"ט ס"י שרצה להשיג על הש"ך כמה שהחמיר בימיו שאפי' אם פורשה רובה

ובפת"ש שם ס"ק ס"ז מביא חבר של אחרונים הדנים בנדון. תוב"י תנינא ז"ל סי' קל"ה שהרב השואל רצה לחלק בבית הסתרים גופא, דכמקום שהמים יכולים לבוא בעצמם כמו הפה אם הוא פתוח, וכן נקבי החוטם האזניים, אלא שהכתוב גילה שא"צ לביאת מים, אלו צריכים עכ"פ ראו לביאת מים, אבל אותו מקום של אשה אפי' בית החיצון. כיון שאף אם תחזיק ידוה"י לא יכנסו רק קצת בהתחלת המקום, ולכן כל שהוא לפניו מקום שהתחזקה יושבת ונראית, אין צריכה אפי' ראו לביאת מים. והנה לפי המבואר שם בפנים כונת הרב השואל שבביה"ס גופא יד"י חילוק בין מקום למקום, דיש מקומות שצריך להיות ראו לביאת מים, ויש גם מקום כאותו ביה"ס שא"צ להיות ראו לביאת מים, כיון שהמים אינם מגיעים לשם. והנוכ"י חולק ע"ז, וסובר דאין הבדל בה אם זה ענין של ביה"ס, ורק החילוק הוא בין מקום בלוע לביה"ס, וכמו שבטעם העשר' ליתן בתוך הרחם, דאם זה ניתן למעלה ממקום שהשמש דש זה בכלל בלוע, ממלא אין שם ענין של צורך שיהי' ראו לביאת המים. ולמטה מזה נקרא ביה"ס וצריך שיהא ראו לביאת מים.

←

ולכאור לפי קרי"ד נ' שר' הרב השואל כיון לשיטת הרמ"ע מפאנו אף אם זה לא באותו סגנון, מי"ם לדבר אחר התכוונו, ונחזיו אנו מי"ש לעיל את לשונו הקי' של הרמ"ע מפאנו ד"ל, הרי מבואר שהוא מחלק בין אם זה לפעמים נגלה לבין אם אף פעם לא נגלה וכפשוטו הדברים נראה שהם דומין להדד', דאם כמקום שהמים לא באים

לשם, זהו בכלל שהמקום נסתר ואף פעם לא נגלה, וכמקום שהמים יכולים לבוא זה בכלל שאותו מקום לפעמים מתגלה, אף שני שזה ענין שיטה אחת להם, מי"ם ה"י נ' שבכ"ז אפ"ל שאיכא ני"מ לדינא כזה, והוא באשה שסובלת מכאב האוזן שעמ"י פקדתי הרופאים אטור לה להכניס מים בפנים האוזן, ולפ"ד הרב השואל בנוכ"י הרי בכל זאת המים אפשר לבוא לשם כמו שאנו רואים במוחש שכ"ה, אך לפ"ד הרמ"ע מפאנו ז"ל המקום שבעומק האוזן אינו מתגלה אף פעם ואין צורך לראוי לביאת מים כני"ל בעני"ד. ולכן לפי שיטתו מותר לה להכניס צמר גפן דחוק שם וה"ה בפנים החוטם כה"ג.

אנב ראייתו בניני"א שער ביה"ג ס"י כ"א → וכן כמורה"ש ח"א ס"י ז' עש"ה, מביאים רא"י מהגמ' רשבת ד' ס"ד יצאה אשה כמון שבאזניה, ולא היישינן שמא תהא לה טבילה של מצה ואתא לאתרי ד"א ברי"ה, א"כ מוכח דהמקור אינו חוצץ בטבילה, אולם → לפעני"ד אין מזה הוכחה לדינו, כי אשה שנשאה מן שבאזנה הרי זה מפני שהיא סובלת שהרוח לא יכנס לה ודיוק לה, א"כ היכף אחרי הטבילה מיד היא סותמת את האוזן אף שבטעם טבילה לא ה"י לה המוך.

זה אינו דומה למ"ש שם במשנה ברף נ"ו שלא תצא בחוטין וכרצונות עיי"ש, שאמנם כהם שיין החשש דלמא אתא לאתרי ד"א ברי"ה כי זה לא יזיק לה אף אם היא הטלטל זמן מה כני"ל ועיי' באחרונים שדיברו מזה. והנה בנה ד' מי"ב עיי"ב בפלתא דאביי דרבא אם תוך או"מ בלוע הרי או ביה"ס

התרי"קאמר הגמ' שם דני"מ לענין כותב נבלה בא"מ דאם ה"י ביה"ס יש לה שמתא משא דנהי דמצע לא מסמא במשא תתא מסמא, ואי אמרינן דבלוע ה"י שמתא בלועה לא מסמא עיי"ש. ולמה לא קאמר הגמ' ני"מ לענין חציצה ועיי' בסי"ט גמ' קצ"ח ס"ק כ"ג שקדמינו ביה, וכי כן גמ' ה"י ודחה זה דרצה להביא מה שנוגע גמ' דאורייתא עיי"ש, אולם זה ניחא לשיטת התוס' דראוי לביאת מים מדרבנן בלכד, אך חיקשי להפוסקים דסברי דראוי לביאת מים ה"י מה"י, א"כ ה"י מקום להביא ני"מ זה לענין חציצה עיי"ש שהקשה כן, ולכאורה ה"י מקום לומר שמכאן הוכחה ל"י החכם השואל שם בנוכ"י הג"ל שה"י סבור שגם בבית הסתרים גופא יש מקום לומר שא"צ שיהא ראו לביאת מים, ולפ"ז לא קאמר הנ"מ לענין חציצה שגם לרבא דאמר דא"מ ת"י ביה"ס אין כאן חציצה בא"מ.

אלם לעיקר דמילתא י"ל דלכן לא קאמר האי חילוקא לענין חציצה וכמ"ש, משום דזה שחידשו האחרונים לחלק בין מקום בלוע לביה"ס זה אמנם מפני שמצנינו לענין טומאה שיש חילוק כזה, אשר אמנם גם כן חזכר ענין של טומאה בלועה וכמ"ש שם בחולין ד' ע"א ע"ב, ועל סמך זה קאמר הגמ' ני"ב בהמחלוקת של אביי ורבא הנ"ל, אבל לענין חציצה לא הוכר באף מקום בגמ' שיש ענין של בלוע ולכן לא קאמר כהא, וזה מה שאמרו האחרונים בענין חציצה וכמ"ש, זה דוקא לאחרי שמצנינו לענין טומאה דבר כזה לחלק לכן יש להם מקום ללמוד מכאן גם לגבי חציצה כני"ל. ועיי' בחשו' נוב"ק ס"י ס"ד שכ' שכל ח"י

שחידשו דהוי בלוע לא נמצא דבר זה במוסקים יערי"ש. אך זה ג' מ"ה הס"ט והי"י שהובא שם שאינם כשיטה זו של החכם השואל, הן מתוך ההוכחה ה"ן מתוך הדחי' שמתה הסי"ט, ני"ב שהם סוברים כמ"ש הנוכ"י, שכל מה דהוי ביה"ס צריך שיהי' ראו לביאת מים, והלום ראייתו כפי גולות עליות על מ"ס פקדוה"י פ"ח משנה ה' פסקא ד' אות זיי"ן שגם הוא מדבר על ענין הטבעת הנתון בתוך הרחם, ומביא שם ד' הנוכ"י הנ"ל ותשרי רע"א הנ"ל מש"כ בסי' ס' הווא מסכים ומקל ד' החכם השואל שם בנוכ"י הנ"ל, וכה הוא כותב ונראה שאין להתמיר כזה כלל, דנראה עיקר דוחך ביה"ס לא בענין כלל ראו לביאת מים, מפני ולא הוצרכנו ראו רק היכא שיוכל לבוא שם מים, משאי"כ בתוך אר"מ ולא יבואו המים כשום פנים לא מצרכינן גם ראו, הווא כסבורת השואל בנוכ"י, ובתשרי רע"א הי"ל, והי"ר גם מס' נדה ד' מ"ב מש"כ לעיל, והוא נקיט להוכחה אמורה וכמ"ש, ואני בעני הערה שאין ראייה מכאן כמ"ש לעיל. ומש"ך שם וכ' שם דהטעם מה דבענין ראו, הוא מפני שלא חשנה מורך גדלתה, וכאן אין שני דלעולם לא יבוא שם מים, עיי"ש שמק"ל לענין הטבעת אפי' שזה יחא מונח למטה בא"מ, וכ"כ מדעת עצמו שם דבביה"ס במקום שאינו ראו להגלות כלל לחץ לכן גרע משאר ביה"ס עיי"ש ולא ראה שכבר הקיימו כזה הרמ"ע מפאנו הנ"ל, ועיי' בתשרי חת"ס ס"י קצ"ב וקצ"ג דנראה שגם דעתו להק"ל, יערי"ש. מטעם דהוי תרי דרבנן א. ד' הריטבי"א וסובר דבביה"ס ראו

הוא נקיט להוכחה אמורה וכמ"ש, ואני בעני הערה שאין ראייה מכאן כמ"ש לעיל. ומש"ך שם וכ' שם דהטעם מה דבענין ראו, הוא מפני שלא חשנה מורך גדלתה, וכאן אין שני דלעולם לא יבוא שם מים, עיי"ש שמק"ל לענין הטבעת אפי' שזה יחא מונח למטה בא"מ, וכ"כ מדעת עצמו שם דבביה"ס במקום שאינו ראו להגלות כלל לחץ לכן גרע משאר ביה"ס עיי"ש ולא ראה שכבר הקיימו כזה הרמ"ע מפאנו הנ"ל, ועיי' בתשרי חת"ס ס"י קצ"ב וקצ"ג דנראה שגם דעתו להק"ל, יערי"ש. מטעם דהוי תרי דרבנן א. ד' הריטבי"א וסובר דבביה"ס ראו

קנא ציון שאלו סימן מן

הזמן כי זה יכאם לה מאז, שכנב להקל מטעם שכל הנשים אם יקרה להם ענין כזה אינן מקפידות, וזה אינו חוצץ רק שחרות היטב במקום הוסי'. ועי' במהש"ס ח"א ס"י ז' שמבואר. וא"כ כנוד"י כטבעת שזה נעשה באופן קביעות להרבה זמן, וא"א לה להסיר אותה בחוד הוסי', וכמשי"ל דעת הוסי' שכאן הוא כיה"ס, וכמשי"ל דעת הוסי' דראוי לכיאת מים היו דורכנין, וגם להוסיף מ"ש היו שאול להגוי"ש נ"ז זצ"ל וכל שהיא משום רפואה ל"ה חציצה, א"כ גם הטבעת הנ"ל היא כדאי נעשה לרפואה, וכדוד לענין הפרסאל שזה נעשה לכחזוליה לשם כך. שול"ל זה אפשר לכאן ליידי חשש סכנות, ולכן אפשר לסמך להקל ליענין וכמשי"ל, אף שלענין רטי' הנ"ל יש מהמורים וכמ"ש באחרונים ע"י חש"י כח"ס יו"ד ס"י צ"א, מ"ם בטבעת נ' דגם הם ס"ל להקל. וה' יאיר עיננו שלא נכשל בכרכ הלכה.

וכאחת ענין כשיאנו עור צומרים כן, ואיחיו שם בתו צבי כס"י קס"א באחת שישי לה עין זכוכית במקום העין הטבעי, אם יכולה לכסבל עם העין הזאת, והביא בשם הגאון כוכב מיעקב זצ"ל שהחיר מטעם דודי כל"ע, ועפ"י הרמ"ע מפאנו שהכאנו לעיל, מכיון שאין דרך המים להגיע למקום כזה א"צ שיהא ראוי לכיאת מים, והגאון רצ"פ ז"ל משיג ע"ז ואמר וליא שידך כאן ענין בלוע, כיון שדרכו החוצץ הוא גולה וגורא, וכל ענין בלוע מה שאמרו רק לנכ"י החוצץ שהוא החוצץ מכוסה ולא נואה, משא"כ כאן.

ואם שאני כדאי לעמוד במקום גרולים

קנא ציון שאלו סימן מן

המבצת, ודבריו נעלמו ממני לפי קו"י הבכתי כפיט בענינים הללו, וכה הוא כותב לענין החתוכות הוחם שיווד לטובה, שאין חשש לעכבת הים וכנראה שהחכ"ן להפארסאל שהוכא באחרונים, אך לעומת זה הוסי' אי — כתב — דהא מממשות דברים ורוחקת כשר הוחם בשעת לכישת הטבעת, ואף להוציא, יש חשש להא ראי' פתח"ק בלא רם, וקיצו מאד במקום שה"י פתח"ק בזה, מכיון שהמציא חומרא חרשה, ולא הנידו מזה כלל על הר' חששא שאין להוציא"ק כלא רם, ונוראה שבי"ד שלא פוביסים בתוך הוחם עצמו איזה דבר אין לחוש שנופל מהוחם עצמו, אלא בהנמטה לח"ס הוחם גופא, ואולי ס"ל זה דנשתרוב לטובה ה"ל כמכניס לתוך פי הוחם, ועי' בפתח"ק קע"ט וכשרית בית שלמה יו"ד סי' ל"ט, וכן המורה לי מ"ש בהר צבי כס"י קי"ה באשה שדרכה שהיא שמה את הטבעת בפנים, והיא מוציאה מפנים לפנים, ושכחה להוציאה ונודע לה לאחור טכילה מזה ששכחה, וכ' הגאון הנ"ל שם לאחור שהוציאה לתוך הפסיק בטוה"ה, והספור ז"ג כי יש לחוש שמה לא חשיב ז"ג, שהמכסה בפנים שאולי זה עיכב את הים ע"ש, ז"י תמה בעיני, שזה נ"כ חשש חדש שלא מצאנוה באחרונים לחשוש כזה, ורק בבלל זה בלבד יש לחוש מכיון שהיא כעצמה מכוסה, ומוציאה ה"י חציצה, וכמשי"ל החו"ס כס"י קצ"ב, וכמו שביארתי לעיל כפ"ז, ובצנין הטבעת היה מקום להוסיף לקולא לפמשי"ל הד"ח ח"ב ס"ה להגה"ק מצנו זצ"ל בענין רטי' שמוכרת להיות דבוק להגוף כמה זמן, וא"א להסיר את זה בתוך

חציצה ב. מה שג"ל לומר כזה היות ומכ"ן שיש כלל רויא רכל העוסק לגוף כנודו רמי וכמשי"ל כס"י הקודם הי' ז"ל כיון דדברים אלו כמו הנודלים הקטנים שהם עומדים לצאת סמוך מהגוף והוא כדרכה שיהי' כן א"כ היו כבר כאלו נמצאים בתוך מתוך למקום, והם חוצצים עלי' המקום, וזה ל"ל לטבעת הנ"ל ששמו אותה באו"מ, והחם כדעתו שזה שא"ל לעולם ה"י כאלו נחכטל להגוף וכתוף אחד דמי, והוא רא"י שאם אמנם טכיעת כותא שאפשר להוציאה, וגם רגילים להוציאה חס"י קצ"ב ע"ש, וא"כ יודו"ז של עצירות גדולים וקטנים האמור כספ"י מ"ג ברמ"א דמי להא ועד"פא אפי' מניה, כי כאן א"א להשאיר בנודף כנ"ל בעני"ד, ולכא"ה ה"י יכול להסיר חלופתו מ"ש הפתשו"ג גם על הרמ"י מפאנו אשר דבריו הם להלכה כנראה מח"י וע"א הנ"ל, וכן החח"ט שם בחש"י הוכיחו, וא"כ מקומות אלו אינם מתגלים אף פעם ולפ"ד א"צ שיהא ראוי לכיאת מים, א"כ י' הרמ"א הנ"ל כסתרי לה אך לפמשי"ג א"ש.

בטיכוס הלכה זו, נ' לפענ"ד יש מקום לסמך להקל בענין הטבעת הנ"ל מכיון שהחכמים השואלים וגם בעל הגולות עליה דרב מיקר"י והוא הגאון הרד"ל ז"ל מנוד"ל הרבנים ברוס"י וכראשם מן החח"ס דעתם להקל כפ"ז, וכנראה שפשטה הוראה זו להלכה וכ"כ בפענ"ה"ש כספ"י נ"ד ע"ש.

אכן ראוי כחש"י זה צבי לרבונו הנוד"ע"ס ז"ל כס"י קנ"ג וכס"י קנ"ה שד"ר על ענין יואלם בלשון הרמ"א ש"כ חשם שלא תהא צריכה לעמוד עצמה משפט כספ"י א וד"ר מבס"ח.

קנא ציון שאלו סימן מן

לכיאת מים היו דורכנין ב. מעוט המפקד ג"כ היו דורכנין, ומצו"ך לה גם ר' הר"ש שטוב מה שהקילו בחציצה כבי"ה"ס הטעם הוא משום שאין מפקדים שם לעולם, יערי"ש זמק"ל גם לענין הבריקות מטעם הנ"ל, אולם הוא לא נחית לר' טעמי דהשואלים כחש"י הנ"ל כנ"ה"ת וע"א ז"ל מזה נראה דוקט"ל לה כ"י הנ"ה"ת וכל כיה"ס יש בו צורך שיהא ראוי לכיאת מים.

הנה הגאון כפתשו"י סקט"ז שם מציר טובא על ר' החכם השואל הנ"ל בחש"י נכ"ה"ת, מה שרצה לחלק כבי"ה"ס גופא כ"ן מקום שהמים מגיעים לשם אי לא, מהא ש"כ הרמ"א כספ"י מ"ג ח"ל י"א שהאשה צריכה להסיר מים קודם טכילה אם היא צריכה לכן, גם צריכה לכתוק עצמה כבודלים וקטנים שלא תהא צריכה לעצור עצמה ולא יהי' ראויים לכיאת מים, גם צריכה להסיר צותא החותם ע"כ, ומהו רצה להוכיח נגד החכמים השואלים הנ"ל פמ"ש כאן והל"א שלא תהא צריכה לעצור עצמה, ומשמע אם תהא עצורה עצמה ה"י כבר חציצה, ומעכב אפי' בדיעבד, שמשום כך היא צריכה לנקות את עצמה ע"י כמה שתוכל בהטלת מים וכדומה שלא תבוא ליד"ך כך שתפסול את הטכילה אפי' בדיעבד אם עצורה א"צ, ולפי החכמים הנ"ל היו מקומות אלו אין מקום שיכואו המים לשם וא"כ למה שיהא חוצץ.

ומה שג"ל לפענ"ד די"ל בתה"א א. הלא החכם השואל כנ"ה"ת הדגיש שבשפת הוחם והיינו בתחלת המקום לא היה בלוע א"כ אם הנודלים וקטנים אצלה זה נוגע לשפת הוחם או למקום הטלת מי רגלים, א"כ היו

להביע דעה כי דעת בער לי, אך תורה היא
 ולמעשה נ' שזה בעצם הערות משיב להשיג
 על הגאון בעל כוכב מיעקב, נ' שכזה אמנם
 צדק הגאון בעל כוכב מיעקב ז"ל, שענין
 בלתי ובה"ס זה נאמר על מקומות כאלה
 ולא שזה תלוי בחוץ, וכמו שגאון בגמ'
 נדה ד' מ"ב ע"ב אם אותו מקום היה בלתי
 לאכ"י ולרובא הוי כיה"ס, ולא דנים על
 הנמצא במקום זה אלא על גוף המקום איזה
 שם ניתן לו, ולפי אותו השם שניתן לו דנין
 אח"כ אם הדבר שניתן ושמו כותבו איזה
 דין יש לו, אבל זה נראה שאם שם דבר
 החוץ כיה"ס, ולא ידאו אותו ככלל,
 כדאי שיש לזה דין כיה"ס, וצריך שיחא
 ראוי לכיאה מים כיון שהמקום הוא שגורם
 כניל.

שהוא בלתי אפי' נראה אינו חוצץ רלא
 כמיש בהר צבי הנ"ל.
 אך לקושטא דמילתא נ' שדין בלתי זה
 של מקרה שקדם עליו עוד שזה עשה אותו
 להיות ככל להגוף, והו' לא נוגע לדין בלתי
 דעיקר הכוונה כזה שזה ככל להגוף אחרי
 שהוא בלתי כותבו, ולא משום דין בלתי,
 משום דבלתי כזה אינו דומה לדין בלתי
 המחבר בגמ' בדה"ס, כיון ששם המקום
 הוא ענין טבעי שכן ברא היצור ביה, וכל
 הדין הוא אם אותו מקום שנקרא לאיזה
 סוג הוא שייך אם זה בלתי או סוג כיה"ס,
 אבל זה לא שבא ע"י מקרה ההכרחי כיה"ס
 רב הוא דזה שהוא משעת הכריאה, אם מה
 ששמו כותבו, כביאתו כותבו כך יציאתו.
 אין צורך לחתכו ולנתחו, כמו שנכנס אפסור
 שיצא מעצמו, או ע"י אדם שיצאנו בידו
 בלתי, ורק המקום הוא גורם לעצמו שיקרא
 בלתי או כיה"ס. משא"כ בדין חץ שעלה
 עליו קרום, י"א שבא בביאה אלא ע"י
 מקרה שנחתכ כותבו ועלה עליו קרום, זה
 עשהו להיות חלק מכל הגוף, כי זה לא יצא
 מעצמו רק ע"י חיתוך וניתוח והוא מחוסר
 מעשה כדי להוציאו מהגוף, וכל זמן שהוא
 בגוף הוא ככל לגבי הגוף, ולא שייך ע"י
 כל דין חציצה, והה' חתמת ה"ש מ"ש ככל
 להגוף, ה"א מדן בלתי מ"ש הני"ב שזה
 תלוי בענין של המקום בלתי.

אך לעצם השגתו של הר צבי שזה לא
 שייך ענין של בלתי, נ"ל להסביר לפעניד
 בדרך זו שזה מ"ש להשיג, הוא מכיון
 שהעין הוכיחה הזאת לא נמצא כותבו ממש

שהשרים שמטעם לנוי בלתי חזו כמו בצבע
 של אשה שני"ב מחכותו לנוי וכי"ז אם לא
 מטעם ההוי חזותא בעלמא ואין בה ממש
 לא ה"י מתירם מטעם זה בלתי.
 ולכא"י זוהי תמי' על השרים הנ"ל, אך
 ראיתי בפנים השו"ר שכי' לפני סיום דבריו
 הנ"ל ח"ל והנה אמרה לי האם שיכול לבוא
 מים גם ע"י זכויות זו שאינו מהורק יפה,
 וכיון שעכ"פ ראוי לכיאת מים כל הואוי
 לכיאת מים כשר. ואח"כ כי מה שהבאנו
 לעיל ולענין חציצה כניל, ולפיר' אין מוכן
 בקשור הדברים אתר שהביא מה שאמרה
 האם אי"כ הוי רפוי שהמים יכולין לבוא
 לשם, אי"כ לשם מה הוא צריך להטעם דהוא
 משום נוי דהא זה לא גרע עכ"פ מדן
 השרים בסע"י כי"ג השרים והגומים
 והקטבלא אם הם רפויים אינם חוצצין, ואם
 הם מהורקים חוצצים. וא"כ אם המים
 מגיעים לשם ה"ז ככלל רפויים דאינם
 חוצצים, וכ"ש כיה"ס. כמו בנוד"ד דיש
 להקל לכא"י אפי' לכתחילה, אך כנראה
 שלא לסמוך על האם בלתי שזה יועיל
 להחיר, ולכן כי ג"כ לצרף לזה את עינו
 שהיא מקפדת שזה ישאר בנופה, ולכן מבי'
 הטעמים הנ"ל הוא מחיר כולע"ז, אף דלא
 נראה כי"כ שהתכוון לזה. מעתה לפ"ז יש
 אמנם לזון אם כמו בנוד"ד שאין עוד טעם
 להצטרף, אלא להקל רק משום נוי בלתי
 להחיר, ולפיר' זה לא נראה כן כמי"ש, שכאן
 הוא דבר של ממש ולא מין חזותא בעלמא.
 ולי"מ ה"י מקום לרדן כשאלתו מ"ש בתשרי
 הגאון כוכב מיעקב הנ"ל לפמ"ש בנו הגאון
 הנודע הוב משעבין ז"ל וכמש"ל דיש
 להקל מבי' טעמים א. משום דהוי כיה"ס

וג"ז מה שהביא להוכיח החדושו של
 הוכיח שהמציא לבני חציצה שיש דין של
 בלתי, וע"ז הביא מדי ה"ש במקראות
 ספ"י, עפ"י החטפתא דאיתא שם דחץ
 שנחתכ בירכו וקום עליו העור מלמעלה
 אינו חוצץ משום שהוא בלתי, ומפרש שם
 ה"ש שיש הכלל בענין שיהא צריך ראוי
 לכיאת מים, משום שלענין טומאה ככל
 התלוי לגוף ואינו לא מטמא ולא מיטמא,
 כך לענין חציצה ככל להגוף, ומזה רצה
 להעיר כאילו חידושו של רבנו הגוב"י כבר
 מצא לו מקום ברי"ש, אולם נ"ל שלרבנו
 הגוב"י לא נעלם ממנו ד' הרי"ש, וכפרט
 שד"ו הובא גם בשרי"ע כאן במ"י קצ"ח
 יע"ש בע"ד סק"ו, דבקום עליו עוד הוא
 אפי' אם הוא נראה ככ"ז אינו חוצץ, אי"כ
 נראה מזה דאם הוא בלתי אפי' נראה אינו
 חוצץ וא"כ לכא"י מזה הוכחה דבמקום

שהעין הוכיחה הזאת לא נמצא כותבו ממש

ענה ירחי' אנו מ"ש להחיר שגם מצא לו
 ה"י להחיר כ"י השרים מהדו"ד ח"ג סי'
 ה"י ע"ש בטי' הנוי מעשה באשה אחת
 שכתבה ושכתה להוציא את העין הוכיחה
 וסי' ה"י ח"י חציצה, וכי' ולענין חציצה נ'
 נסמן לא שייך זאת, דחציצה לא שייך רק
 לשמקפדת להסי' מפני שרע לה וגנאי
 חזבו, אבל כאן שעשוי לנוי ובאמת כל
 ענין הוכיחה שתתראה כבעלת עין, ואודוכה
 אינת מקפדת ע"ז ושפיר דמי עכ"ל. ולפ"ד
 משמע שאם זה לנוי בלתי כבר מספיק
 להחיר, ולכן כי ג"כ לצרף לזה את עינו
 שהיא מקפדת שזה ישאר בנופה, ולכן מבי'
 הטעמים הנ"ל הוא מחיר כולע"ז, אף דלא
 נראה כי"כ שהתכוון לזה. מעתה לפ"ז יש
 אמנם לזון אם כמו בנוד"ד שאין עוד טעם
 להצטרף, אלא להקל רק משום נוי בלתי
 להחיר, ולפיר' זה לא נראה כן כמי"ש, שכאן
 הוא דבר של ממש ולא מין חזותא בעלמא.
 ולי"מ ה"י מקום לרדן כשאלתו מ"ש בתשרי
 הגאון כוכב מיעקב הנ"ל לפמ"ש בנו הגאון
 הנודע הוב משעבין ז"ל וכמש"ל דיש
 להקל מבי' טעמים א. משום דהוי כיה"ס

שהשרים שמטעם לנוי בלתי חזו כמו בצבע
 של אשה שני"ב מחכותו לנוי וכי"ז אם לא
 מטעם ההוי חזותא בעלמא ואין בה ממש
 לא ה"י מתירם מטעם זה בלתי.

שהשרים שמטעם לנוי בלתי חזו כמו בצבע
 של אשה שני"ב מחכותו לנוי וכי"ז אם לא
 מטעם ההוי חזותא בעלמא ואין בה ממש
 לא ה"י מתירם מטעם זה בלתי.

שהשרים שמטעם לנוי בלתי חזו כמו בצבע
 של אשה שני"ב מחכותו לנוי וכי"ז אם לא
 מטעם ההוי חזותא בעלמא ואין בה ממש
 לא ה"י מתירם מטעם זה בלתי.

שהשרים שמטעם לנוי בלתי חזו כמו בצבע
 של אשה שני"ב מחכותו לנוי וכי"ז אם לא
 מטעם ההוי חזותא בעלמא ואין בה ממש
 לא ה"י מתירם מטעם זה בלתי.

בענין מקוה אי בעינן שידא מחובר לקרקע

וכי"ה חזרו שם כמה פעמים ע"י שאין להטביל בחוכו עד שתחברנו בארץ או שתחברו למקוה שלמה ע"ש.

אלם לפע"ד י"ל דיש להכשיר זאת ואיני רואה בה בית מרחש לפימ"ש בשר"ע שער"ד מ"ש ע"ד שיקבענו בארץ או יבנה ועיין בבאור הגר"א ס"ק ל' בסופו וכ"כ בב"י דמ"ש או יבנה היינו שעשאו בצורה בנין אף שאינו קבץ בארץ וכעיקר שאין שם כלי ע"ז, ובנדוד"ד שעל הפלטות יצדקים בסוף וכדו"י אין לך דרך בנין גודל מזה, וא"כ מ"ש שם לקובעו בארץ ג"כ בעיקרו שיבטל מחמתו כ"ל, ועיין ברש"י שבת דף ל"ה בבארה של מרים שהיו טובלים בה וכבר עמרו ע"ז ונדמה לי שזאתי זאת

בשכבר הימים בה' כנה"ג, ועיין בה' חזינו לטהרה מהנה"ק מאוסטורפולו יצ"ל בכלל ד' סעיף ד' ש"כ להדיא כן שא"צ חיבור לארץ בנין אלא שחם הנקב בסדו וכצורתו היו דרך בנין והמים הנקבים בו כשרים, וכ"כ מברכי' רבנו הג"צ בה' ס"י קע"ב ע"ש, רק שלא יעשו בצורה שאפשר להחזיר ועיין ח' הח"ס ס"י ר"ז וכו"ה מכאור מה' הנובי"ש ס"י קמ"ב באות ו' ובאות י"ב עשה"ש.

ומ"ש בה"י מלשון הנובי"ש בה' תה"ל אין כוונתו לומר במ"ש ברו"ה שם ועוד שעשה בנין ע"ז דף שזה פסול מן הדף אלא כוונתו שא"ל, לפרש בן מפני הגבי' דיומא וממילא קשה מהזיקים שם ודו"ק כי קצרותי, רק

תשנ"ה לזכ מפורסם פה עיה"ק בדבר מקוה שבוים זה מקורו כג. מ. שבוים וזאת מחמת בידוד של פלטות מאסכתט שלים אותן על הקרקע, ועל הפלטות יצ"ל בונים את בנין המקוה, וכל כך למה יצ"ל הפלטות של האדמה לא יהווה מקוים הנקבין ובידודן שביציקת הכסות של הבנין או י"ה שם חיבור עם הקרקע אלא מונח על הפלטות א"כ יש לדון אם מקוה זו שאין לה חיבור עם הקרקע אם כשרה אם לא.

אחת מצאנו במשנה מקואות כפי"ו מ"ה ושהיא הטהרה שבהם אם יש להן נקב ושהפלטות הנח הרי זה מותר לטבול בו, ונדחה מה' דאף שאין הטהרה והשידה הנ"ל מחוברים מ"ם מהני ביה טבילה, ואלם זה אינו ראוי לנדוד"ד משום דשם פירשו המפרשים דדקא מפני שהים מקיפו מכל עורף, וכן לוחב בספר גולות עליות כפי"ב ל"ד פסקא א' אות ד' דנקב זה של שפוחת הנח אינו מכסל מחמתו כלי דזה לא מועיל דגם אם נכסל מחמתו כלי ערוץ וצ"ל להטביל בחוכו מפני שמומיו תלושים, אבל נקב זה יועיל לחברו לחוד מי הים וצ"ל כמו מקוה כשרה וכמ"ש הורא"ש לקמן ריש פרק ה' דכל שמי הים או המקוה מקיפו מכל צד ומחבר להם כשפוחתות וזהו לא בעינן לטבול מחמתו כלי דע"י תצדוד כשפוחת"ג נחשב כמי המקוה משם, וצ"ל שאם הוא מן הצד או אסור לטבול מחמתו עד שנכסלנו מחמתו כלי האמור ע"כ.

בענין מקוה אי בעינן שידא מחובר לקרקע

וכאם א"א שזה יהי' רפוי ועומדת על רעתה שבשום אופן לא תוציא את זה מן מקום העי"ן, כי מתכיישת וגם היא מעונינת שלא יכירו בה שהיא כע"מ, ע"י במהש"ס היא ס"י ז' משי"כ ע"ז, וכ"ס שא"ל ציון ח"א ס"י ג' שבנדודן כע"ז יש לנו אריכות דברים ע"ש.

ובאם א"א שזה יהי' רפוי ועומדת על רעתה שבשום אופן לא תוציא את זה מן מקום העי"ן, כי מתכיישת וגם היא מעונינת שלא יכירו בה שהיא כע"מ, ע"י במהש"ס היא ס"י ז' משי"כ ע"ז, וכ"ס שא"ל ציון ח"א ס"י ג' שבנדודן כע"ז יש לנו אריכות דברים ע"ש.

נראה ריש להקל בזה, אף דנראה מהל"ש שם כמ" קצ"ח דנראה שחזרה להחמיר בה, מ"ם מ"ד הסדרו טהרה את ע"כ שהבא"ר השי"ד כמשונו להקל כזה רע"י כמ" טהרה ישיראל נראה ג"כ שדעתו כן, ואולי כמו בנדוד"ד ערי"ן לא נקרא שחתה יותר מרז ואפשר שגם הל"ש יחד להקל בה כי לפי המדרה יש מן הטברו למעלה בערך 12—10 סנט, ועולה בערך של ששה גודלים כוללפעי"ה, וכן המכיס לזה מרז הנאב"ד רצ"ע וי"ל.

דואר לכאן מ"ם לשי' הריטב"א ל"ה אלא מדרבנן. ב. אפי' במיעוט המקפיד הרי דרבנן וכת"י דרבנן יש להקל, וכ"ש כ"א ד"ל רל"ה אפי' מיעוט המקפיד, אלא זה הרי כב"ל מיעוט אינו מקפיד משום דהרי לנאותו ואין כ"א שום מקפיד, וכמ"ש הנאון הנ"ל, כן י"ל למ"ש לעל דאין לומר משום לנאותו בלכך להקל דא"כ בשיר"ן וטבעות ג"כ נקל דהרי לנאותו, וככ"ז אם מהודקין מחמירין, אף שי"ל דהתם הטעם כמ"ש הפוסקים משום ומסירה כשעת לישא דר"א מחובר להגוף לעולם, הרי"ג בעין הוסיכתי ג"כ מסירה מנעם לפעם ע"מ לנקותה ומאן מפני לחולק בזה כן ולי"ו.

אך בעצם ד"ז ה"ז דומה יותר לר"ן טבעת שהבאנו לעיל שגי"כ הרי חרי' דרבנן בב"י"ס לשיטת הריטב"א הנ"ל דהוי' דרבנן, וגם ד"ל דהוי' מיעוט שאינו מקפיד, וכמו

בענין טבילה על גבי מדרגות המקוה

סימן נט

באשה אחה שטובלת מקוצו נשימה וקשה לה לרדת לחור המקוה כדרך שאר נשים, ומכוחה לעמוד כעת טבילה על אחה המדרגות של המקוה אם הדבר כשר לזה להגות כן.

והנ"ל לפע"ד שיש להקל. מפני שמד' הוסי"א כמ" קצ"ח סל"ז וכ"ס ר"א ש"כ שצריך להיות המים למעלה לה כשיצטרף וזה מסיכוחו דנראה שזה רק ענין של לכתחילה, אף שעיי"ן הרי הוא מצטרף לשחוח יותר כדי שיתכל לטבול, מ"ם ככה"ג דהוי' דיעבר

הראשון משום דגופו הוא נסתר כשמטפר האדם וממילא לא חייב:

ח) ודנה רש"י פי' וירדה וטבלה ואח"כ הפילחו. ולכאורה קשה דלביבא דרבא קיימין ואיהו אית לי' אוחו מקום ביב"ם הוי ומטמא במשא אפי' לא הטילחו נטמא. ומשמע דס"ל לרש"י דעקירה במ"ד קודם שבה לבית החינוך. ואם נאמר שראב"ן סובר כפרש"י י"י מוכח דאפילו בלוע פוסל בו חליה. אך הא הראב"ן גורם רבה וי"ל דס"ל בלוע הוי. ולעולם כשנח לבית החינוך. ממילא לידן דקיי"ל ביב"ם הוי שפיר חולץ:

ט) האומנם כי מזה שאמר בנמי' דמימי רנלי' מלי נקיט לה. משמע שעדיין לא ילא דרך נקב לבית החינוך. כן הוא מסביר. ואם הוא כן ושנאמר שהראב"ן משום חליה פוסל י"י מוכח שאף בבלוע פוסל חליה אפי' בדיעבד:

י) שוב נמיישכתי דיש לדחות הפי' שפירשתי בראב"ן דיל דמה שרוק ומ"ד היוצאין מן הזבה לאחר טבילה טהורין לאו משום דנטהרו בטבילה. אלא משום דטומאת מעין לא חל רק בעת שיוצא מן הזב כדכתיב וכי ירוק הזב בטהור. וטמא רבא איכא. דטוואח מעין לא חל אלא במשקה. ולשון המשנה פ"ב דטבול יום חוץ מן המשקה שהיא אב הטומאה וקאי אמעין וכל מעיינות רוק מ"ד מי' אף כולם משקה נינהו כדחנן עליה מכשירין. ולשון הש"ס נדה (י"ט:) משקה זב וזבה קאי אמעיינות. וע"כ לא מטמא אלא כשיוצא לחוץ. דאז חל עליהם שם משקה. וכן משמעות מוס' חדשים פרק ח' דמקואות מ"ה. וכיון דבראב"ן אלו לא נגע דבר ברור נסמוך על דברי ראב"ן ראשונים המפורשים דבבלוע לא פסול חליה. וגם דברי ר"ש סוף מקואות כחך תחוב ביריבו וקדם מלמעלה אינו חולץ דבלוע בטל אבז גופו כמו לענין טומאה. וגם דברי מרדכי בקאלטעם משום דבלוע אינו חולץ:

יא) ועוד בירתי בחשו' סימן רנ"ג לק"ק קויל דאפי' ה"י במקום ביב"ם כיון שמקפדת מלפסירו ומכטלת אוחו לזמן ארוך שנקרא כקשר של שבה של קיימא חשיב אינו מקפיד ומישקו שאינו מקפיד הא אינו חולץ:

יב) גם כמה שנוחנים אב"ר בשיניהם הנקובים שיהי' שם לעולם אינו חולץ משום אינו מקפיד. אך אם יש חליה ברוב שיניים לדעת בעל הפלגת למשה דכל מקום שער מדון בפ"ט. הי"ג רוב שיניים חולץ מדרכן אף שאינו מקפיד. ודבר זה בררתי בתשובה סימן לעוץ ר"ח מלאחז. ועמל הוא בעיני לשטת הדברים:

ידידו הרו"ש הק' אברהם.

סימן רנה

גיה יום ג' וינש נשיש דפי"ק. שוכ"ט דכבוד אהובי חתן בר"ו הרב המאוהב וחי"ב טיה א"יעור ש"רם הלוי נ"י אברק"ק פארצאווי.

ד ברבר האשה אשר הרופאים תחנו לה בייגעל כפנים בבית הרחם ואמרו שמוכרתם לילך

כבייגעל ד' חדשים. ולד אחד מהבייגעל נמוך אשר חנשה מטע באלבש. וכמה שהולכת נקיזה הולך למסה עד שיוכלו לראות הבייגעל. והוא מעכב באוחו לד הכדיקה בין הבייגעל לבשר שפניס. גם יש שאלה דבר החליה בטבילה:

א) דנה דבר החליה כבר היה מעשה לפני כמה פעמים. אך ה"י המעשה שהרופאים ליוו לילך בו יותר מהלי שנה. ואמרתי לדעת ר"י שהביא הכ"י בל"ח סימן ט"ז דכל קשר שעשי להמקיים מלי שנה חשיב קשר של קיימא להחייב חטא. ממילא חשיב אינו מקפיד לענין חליה. ועיין רא"ש פרק י' דמקואות משנה ג'. וכיון דבולי מילחא מיטוט המקפיד דרכן. בשעת הרהק במידי דרכן סומכין אפילו על יחיד במקום רבים. ובתשובה פי' רנ"ג ביארתי בדברים באורך. אך כ"ד שהרופאים אמרו רק על ד' חדשים אול היטר זכ:

ב) אך נסמוך על סברה הרב ז"ל מלישא דכל שהוא בעומק שבלא זה לא יכנסו שמה המים מה איכפת בחליה. והב"א פברטו בחשו' רעק"א. ובחשו' מנחם עזרי' סימן ק"י בגובה המוסס אף ראוי לביאח מים לא בעיין. ובתוספי' הרא"ש נדה (ס"ז:) זה לשונו ורחץ בשו' משמע אבראי. ומיהו ראוי לביאח מים בעיין כיון דלפעמים נכנס בו המים. מבואר דבמקום שלפולס אינו נכנס שם מים לא בעיין אף ראוי ולא איכפת לן בחליה. משמע אם הבייגעל מונח בשעת טבילה במקום שאין נכנס שם מים לעולם אף בלא הבייגעל. שוב אינו חולץ. ואם לפעמים באים שם מים אולי שערי היטר:

ג) ולענין הכדיקה. סנה הכדיקה שהמליח בחשו' רעק"א קשה בעיני שלא יויק לה. אך כ"ל שאם אינה רואה יותר מו' ימים וא"ל שימור מדאורייתא רק מתמרח דבנות ישראל החמירו. והוא עוד פתוח מדרכן רק מנהגא. יש לסמוך על הראב"ד דלבעלה לא בעי' כדיקת חורין וסדקין. וכבר האריך הטוב"י שעמודי הוראה קיימו בשיטה זו. אך דכיון דאי אפשר לה להפסיק בטהרה כדיקת חורין וסדקין. איכ' להמולקיס על הראב"ד היא ספק זכה:

ד) זאח כ"ל שאם הוחזק ג' פעמים שלא לראות יותר מו' ימים סמכין שגס עכשיו לא ראה. ואף דווסתוח דרכן. הלא להרמב"ם כל פתחי נדה חלינן בווסת. רק מחמת חוקת טהרת האשה אמרינן שחא שינתה ווסתה. וע"כ כתב הטוב"י סימן נ"ה דהחייב לפרוש בשעת ווסתה דאורייתא כמו שחוששין שחא יתוח. ואף שרעה רוב ראשונים שגס הפרישה סמוך לווסת דרכן. ולהראב"ד אפילו בשעת ווסתה מותרת כיוצא לדרך. כיינו שגס בזה כל רגע ורגע איכא חוקת טהרה שעדיין מותרת. ומה בכך שחראה אח"כ. כעין שכתבו חוס' קידושין (מ"ה:) דר"ה בפירוש לר"ת. יומא (נ"ה:) בריס חלא. ולעולם טעם ווסתה דרכן משום חוקת טהרה. אבל זו אדרבא הווסת היא להעמידה בחוקת שאינה זכה שלא הלטרך שימור. פי"כ אם הוחזק שאינה רואה יותר מו' ימים כראה להקל:

ה) ואמנם שגס בלא הוחזק יש מקום להקל מספק טפיקא. שחא כראב"ד דל"ז בעי בחורין וסדקין. ואם חמלא לומר דבעינן. שחא מ"מ לא ראה. אך

רמי לכ"מ מ"מ לא מטכב כוס, וקף מי שירנה להמיר
 כזה מ"מ דון זה של כוכבם שאין כאן רק מישום ומקפיד
 ודאי איש מטכב. לא מבטיח לדעם כדמכ"ן וכריכ"ל דכל
 זכ"ס לא בעיק כלל רמי כיכא דאיט מטמא כמגע ודאי
 גם כאן לא בעיק רמי, אף לדעם כהו"ס וסייעתם דבעיק
 רמי ככל כ"ס וכ"ל מ"מ גם לדעם כמיעוט
 המקפיד לית כאן דררא דאורייתא כמט"ל דלק סקילי כזה
 כמסק ודן אר"ע שאיש רמי כלל לכ"מ גם רמי מודם לרי
 נר"י דמיעוט סמקפיד לא גזרו עליו, ועוד דברי כמטמא
 מ"י אמרו דגם למאן דסובר לענין גלוח מלודם דבעיק גלוח
 אף סוף כ"ס מ"מ שער כגדל סוף כמטמא לכ"ע לא
 בעיק גלוח, וכמטמא כחכמי ליל סכרמכ"ס פירשם מפי
 שאיש רמי לגלוח כלל למון לכן גרע משאר כ"ס ולא
 בעיק גלוח וכ"ל כהו"ס א':

והגם דסם ילפין לה מיעוט דקדאי מ"מ כרי חזינן דלאו
 כל כ"ס סוף דיוק גם דכבר דאורייתא ואורח
 שאינו רמי לגלוח כלל קיל משאר כ"ס א"כ מכל ללמוד
 מוס כ"ד דייק דין מיעוט סמקפיד פליגי תנאי כזה דין
 כ"ס א"כ אף לרי דמשע כמיעוט כ"י יתכן דאין זה רק
 כמקום כדאי לגלוח לא כמקום שאיש רמי לגלוח כלל
 ולא יסרשם משם דבר כהו"ס לעולם, ואשכח דמ"ס לא בעיק
 כ"ס גם רמי לכ"מ מן כמורם לבר סמטם שאמרם לעיל
 מפי שאיש רמי שיכא לשם מים אף גם אם היה רמי
 שיכא זו מים מ"מ מאחר שאינו רמי לגלוח כלל לא בעיק
 כ"ס רמי כלל, וקף אם תאמר דבמלחא דאורייתא אין לחלק
 כזה כל סיכא דליכא מיעוטא דקדא מ"מ כמיעוט סמקפיד
 שתיקרו איש אלא מ"מ כדאי מכל לומר דמקום שאיש
 רמי לגלוח איש ככלל כ"ס ולא משכיל בו מיעוט סמקפיד
 כלל, מ"כ לדעתי אין להמיר כזה כלל. וגם נראה לדעתי
 דלא תמלא דבר כהו"ס סוף מיעוט כמיעוט סמקפיד ולגם
 עס כעלם אין לסתריך לה טעילה שיש אף דכמטמא ודאי
 רמי לבה גם מ"כ וכעיקר כ"ס רמי כ"י, ולכן כדמקם
 חוטמא מ"י לסתום וסייעתם טעילה פסולה כ"י מן כמורם
 מ"מ כמיעוט סמקפיד שאינו אלא מ"מ כולל לומר דלכ"מ
 אינו שכל סוף חוטמא מפי שאין עקום זה רמי לגלוח
 כלל וקיל משאר כ"ס ומודם כזה רמי לרי נר"י דמיעוט
 כמקפיד איש שכל ונצריך דעם כדמכ"ן וכריכ"ל דכל
 כיכא שאיש מטמא כמגע לא בעיק כ"ס רמי כלל לכן יש
 להקל כזה כגלוח עס כעלם חבל כלא"ס אין להקל כזה, אכן
 כמטמא סוף דהמשע שאין כמקום רמי לכ"מ אין להמיר כזה
 אף להמלא כ"י:

ולענין דדיקה של סמק טכרס ח' מקום סמיר כזה כהו"ס
 דק"ח ז"ל לסתריך דדיקה של סמק טכרס ויז
 אחר מ"י מ"י שפסרה וסוף כדלשו, ולדעתי נראה דאשכח
 לה לדוק כזה שפסרה לשכב על מטמא דאי ידוע הוא
 ששכר הפסרה! יחזר לפקושו ולא ידחק על כניול כמנה
 עס והכל לפי איש סניול לדוק כמקום כמחמו, וכמו כן
 חוכל להשיע ידע למעלם כמקום סמח כניול ולדוק עס
 כמורין וכדקום ויעלם לה דדיקה יש, ופירי דכריס כזה
 מוצא כחידושי נדס כעו"ס: [

פרק ט א אלו חוצצין בארם. חומי צמר וחומי
 פשתן וחוצצות שבראשי חבנות.
 רבי יהודה אומר של צמר ושל שער אינם חוצצין
 מפני שהמים באין בהם: ב קלקי הלב והזקן.
 ובית הסתרים באשה. לפלוף שחויץ לעין ונלד
 שחויץ למכה. והרטיה שעליה. ושרף היבש. וגלדי
 צואה שעל בערו. ובצק שתחת הצפורן והמלכלין.

ומים היון. ומים היוצרים, ונגן יוני. איותו מים
 חיון, זה מים הבורות, שנאמר ויעלני מבור שאון
 במים היון. מים היוצרים, כמשמעו, ר' יוסי
 סתדר בשל יצרון ומממא בשל מרקה נגן יוני,
 אלו יתדות הדרכים שאין מובלין בהן ולא מסבילין
 אותן. ושאר כל המים מסבילין בו כשהוא לח,
 ולא יטבול באבק שעל הנליו. לא יטבול את
 הקימקומם כפחמין. אלא אם כן שפשה: ג אלו
 שאין חוצצין. קלקי הראש ובית השחי ובית
 הסתרים, באיש. ר' אליעזר אומר, אחד האיש
 ואחד האשה, כל המקפיד עליו חוצץ, ושאר
 מקפיד עליו אינו חוצץ: ד לפלוף שבעין, ונלד
 שעל המכה, ושרף הלח, ולכלוכי צואה שעל בערו,
 וצואה שתחת הצפורן, וצפורן המרולדלת. כשות
 של קפן. לא ממא ולא כממא, קרום שעל המכה
 ממא ומממא. ה אלו חוצצין בכלים. הזפת
 והמור (ג"א וחמר) בכלי וזוכית, בין סכפנים בין
 מבחויץ. על השלחן ועל המבלא ועל הדרגש, על
 הנקיים חוצצין. על הכלוסין אינן חוצצין. על
 סמור בעל הבית חוצץ, ועל של עני אינו חוצץ.
 על אוכף של בעוה"ב חוצץ, ועל של זקקן אינו
 חוצץ. על הסדרעת, חוצץ. רבי שמעון בין
 נמליאל אומר עד כאמר האימלקי: ז על הבגדים
 מצד אחד. אינו חוצץ. משני צדדים חוצץ. רבי
 יהודה אומר משום רבי ישמעאל אף מצד אחד
 חוצץ, רבי יוסי אומר של בגאים מצד אחד, ושל
 בור משני צדדין: ח כמפחת של זפתין ושל יצרון,
 ושל כממלי אילנות, אין חוצצין. רבי יהודה אומר
 אף של קייצין כיוצא בהן. זה הכלל, כל המקפיד
 עליו חוצץ, ושאינו מקפיד עליו אינו חוצץ:

פירוש הקצר

(מ"א) אלו חוצצין כדלם. משום דכתיב לקמן אלו
 חוצצין בכלים וקטו כזה כדלם: חומי לומר
 ט' שבראשי סכנות, אכלוכי קחי דחומי לומר ופשתן ולדעתי
 סכנות סוכות נכן שער ראשן שלא יחשבו חייזי דמסדוקים
 חוץ על שערן וכה לאסוקי חוץ סוכות על זמאן דלא
 חייזי שאין מסדוקים שלא תחזק חבל ככל כגוף אם סוכות
 כחומי חייזי: ר"ל של לומר ושל שער ט', דסובר דשל לומר
 אין מסדוקים כמו של שער ורובן עורו לים בשל שער.
 וכללי דחייזי אם יש דבר כהו"ס על רוב סנוף או על רוב
 שער כדלם ומקפיד עליו לכסירו כעם שירחן גומו או
 כעם שיעשה מלכחו כרי הוא חוץ מן ספורה, ורובן גזרו
 אף על חלק קפן סנוף וכן על השער אם מקפיד עליו
 לכסירו וכן גזרו אם חוטם רוב סנוף או רוב השער אף
 כדאי מקפיד חבל מיעוט שאיש מקפיד לא גזרו. חס דוקא
 דכבר כמדוכן לגוף או שהוא לכות והכשיע חבל אם מקפיד אמר
 מלכריו או מעט מסערוסין מכוחו דכבר שאיש לבוש
 והכשיע אף שאיש מקפיד או שנקלח אלכחו כפסוס או קלם
 שער ראשו חוץ למים אין כאן טעילה מן ספורם:

(מ"ב) קלקי סלג כו', קלקי סם קליטם שפערות שנטשו
 כעין לנד הקרף קאלטענעם שנטעם מממא
 זעה כשערות שעל סלג זקן כעליון ופערות שניס"ם שטל
 כערוס כששם טולין חבל כליש כניס"ם קחי לקמן דלא
 חייץ

חי
 סק
 לוי
 ואל'
 סמ
 כמ
 נדנ
 כמ
 לה
 חון
 סני
 מק
 סנו
 כאל
 ט'
 כלי
 רחי
 ואל'
 סני
 כלי
 פני
 אף
 סמ
 כמ
 ט'
 יבש
 סני
 כקו
 סמו
 נדנ
 כמ
 סמו
 (מ)
 מקו
 על
 דלא
 סאו
 סקו
 דכל
 גורי
 סני
 וכי
 סאו
 דמו
 דיד
 מק
 (מ)
 לכו
 סלו
 סמ
 סאו
 סני
 לא
 אף
 אף

ע"ד (זה) אם יש לספור על הדרכיו דאף בלילה אמרנו מקצתו ככולו, לדעתי קשה לספור למעשה על הדרכיו, והעיקר כשיטת המתברר: דבלילה לא אמרנו מקצתו ככלו, וכן נראה מן הזכמת אדם בקונטרס מצבת משה י"עו"ש.

סימן כ'

בדין טבעת ברחם, לבדיקות ולחציצה

בשנת תרמ"ט כתבתי קונטרס ארוך נודו הטבעות שנושאות נשים ברחמן לענין טבילה והטקס סוטה, וראיתי פנים להיתירא אף שאינו גבוה יותר ממקום שושמש דש כדברי הגר"ב, ושלוחתי הקונטרס למרן, וזה אשר השיב לי במכתבו מיום ב' ירח מ"א תרמ"ט לפ"ק. ע"ד שבקש ממני להודיק להשיבו על קונטרסו היקר בדבר הטבעת שההורו הרומאים לחד במקור האשה, והאריך בית שבט טעם לבאר דלא יהי בזה חשש חציצה לענין טבילה, הנה כאשר אנכי יושב חיל לשאוף איר הור ואין לי שום ספק, ע"כ קשה עלי החשובה, אך באמת יש לספור על דברי האחרונים שכתבו להקל בכוה, וכן בגידון דידן שהרומאים אומרים שלא לספור את הטבעת כי אם איהו פעמים מרעפים בשנה וזה מקרי מקשרת עליו רק מ"א לזמן מרובה בזה לא מקרי דבר המקפידה עליו, וסברא זו הובאה בוכרון יוסף שהובא בפ"ת י"ד סי' קצח מ"ק א ע"ש, ואין ספק וזכרון יוסף ח"י, ואף אם יהי איהו ספק בהו דינא מיז יש להקל, משום ספק דרבנן לטולא, וכן דמיטפו המקפיד אינו רק דרבנן ע"כ בגולד ספק בכוה דעו להקל.

וראיתי בפ"ת לר"ד סי' קצח מ"ק מ"ו שכתב להקשות ולהוכיח דלא שייך בכוה לומר ספק דרבנן לטולא, דהא אהוזק איסורא, ונחוק בהו, ולדעתו אין זה הכרח כלל, דהלא ידוע הכלל של הפוסקים דספיקא דדינא לא שייך לזון ולומר אויך אהוזק, דאטו בשביל הוזקה ישונה הדין, וכן הובא כלל זה בספרי כמה פעמים כמו שיראה ח"י"ר בספרי מהו, וע"כ היה בני"ד כיון דהוי ספיקא דדינא אם זה מקרי מקשרת עליו או לא, לכן לא שייך לזון בכוה אויך על חוקתו, דכיון דלא הוי הטקס בהפעשה איר ה"י, וזה ברור ומשוט. ולכן יש להקל בזה.

וכן ע"ד א"ר יהי הבריקה בתוך ז' גע"ז ההפסק סוטה, ג"כ יש לספור על דברי האחרונים, וכמש"כ בח"י"ר לבאר אהני הבריקה בטוב טעם, דעתה מסכמת לדעת בח"י"ר ולהקל בעובדא זו, ואין לנו להתמיר כלל בזה, ומחמת חולשתו אין לי כח לכתוב יותר, וגם זה המעט שכתבתי הוא יותר מן כחי ועשיתי זה למען אהבה בח"י"ר (ויספיקו דברי הפוסקים האלה) התקשה בלבנו מכבר באהבה נאמנה וכו'.

צירוף מי שאין מלין עצמם למגזין.

ב"ה, יום ה' י"ב תמוז תרמ"ז קאוונא.
רוב שרייר אל כבוד יד"ד ויד"ד בית ישראל וי"י"ג היה הרב הגאון הגדול המפורסם פאר ישראל וקדושו כי בקשית מיהו עוראל היילדיסווימיר שליט"א האב"ד דקי בלין שוכט"ס.

28 שרע יד"ד שציה סעף א' 29
30 ראה גבאי סי' ס' ושורז זכרון יוסף סי' מ' ורעק"א סי' מ' וחת"ס יד"ד קצ"ב קצ"ג, ודרכי קצ"ח סי' מ' וערוה"ש שם נ"ז, ושעה"ב קס"א י"ד.
• נחם בתשובת רבי עוראל היילדיסווימיר סי' ה'.

אחדש"ה"ט באה"ר. מכתבו היקר הגיעני במה שהדריני כי בעוה"ה אשר השתדלותו לעכ"ר וספת מרחמיה ה"ה הרה"ג המפורסמים וכו' גיטו היקרים שיהי' ה' הירש מ"י האלבערשטאט עבור אחי היקר מ' יעקב דוד ספעקטער נ"י בעוה"ה עשה פרי ונשאר אחי בירוקו. הנה הבשורה הזאת ממש החייתיני ואין בפי מלין להביע רוב תודות לרומע"ת וגו"ס ה"ה"ג היקרים יחי' בעד הטוב שעשו עמי ועם אחי כי ראויים כולם לשלמי תודות היקרים. וזכות גדול חסדם הטוב שעשו עמנו התמדר להגן להם תמיד ולהשפיע עליהם שפע רב טוב סלה ולברכם ברוב חיי"ש וכטי"ס כחצמ"ס לשובה א"ס.

אח"כ מה שורש כח"ר ממני להגיד חזות דעתי ע"ד אותן שאינן מלין א"ע אם להרחיקו ש"ל לקראן לעלויות מ"ת ולא לצרפן למנין עשרה וכן לבר מצוה שלהן או לא כו'. והנה ע"ד דין הא קריל בומר לערלות לא הוי מומר לכל התורה, וכבואר בבולין דף ה' ובב"ד סי' ב' סעי' ז' ובש"י יו"ד סי' רס"ד מ"ק ד'. ומבואר בשו"ע א"י"ח סי' ג'יה סעי' י"א דא"י מ' שעבר עבירה כ"ו ללא גידולה מננה למנין עשרה, וע"כ מן הדין יש לצרפו לעשרה ולכל הע"ל. ולכן אין לנו להתחייק, ויש לחוש שמא יצאו לתרבות רעה ולצאת מן הכלל, ואף דעכשיו הם מורשין א"ע מכלל הציבור, ע"כ יש לחוש דשמא יצאו ויהיו רודפין חילקה לכלל עמנו הדתינו כאשר עינינו ראו כזה בעוה"ה בעתים הללו, וע"כ לדעתי אין להרחיקו לגמרי, ואולי בתוך כך יראו קצת לשוב מן זרמם הדיעה ממש ומעט עד שישונו לגמרי בעוה"ה. וכן בענין זה כחב הס"ו בב"ד סי' של"ד מ"ק א'. ובב"ד אף הרמ"א דשם וידה למה שכתבתי, דהא זה דעת הרמ"א לעשות כפי הדין ולגדולתו (כאם האפשרי בידיו לגדולתו ולא כמו ברוך העמים שלנו) וע"כ אין לנו לחוש דשמא יצאו לתרבות רעה כו'. אבל בב"ד דע"פ ז"ל מצטרף לעשרה ולכל הנך ע"כ אין לנו לעשות מעצמינו שלא כפי הדין. ובפרט כיון דיש לחוש שישארו לתרבות רעה ביותר חילקה ויבדלו מכלל ישראל ח"ו לגמרי, וע"כ יעשו כפי הדין ולקריתו לסי"ת וכוצא. ויש לי עוד מה להאריך בכ"י, אך לפי שהנני חלש מאוד וכן מחמת חולשת עיני ל"ע אין לי כח לכתוב כלל, והנני יושב בעת מחוז לעירי ובמני יעשה ה"י"ר עלי, וגם אין לי ספריים הצרכים לזה ע"כ נכתב מכתבי בעקרה. ובעיקר הענין יעשה בח"י"ר ראות עיני ההתחייק, ד"י בעוה"ה ויהאיר עינינו בתורת ה"י והי"ת לבי הדרך הכוון ולהסיר ממשול מעינינו ועברו אוחו כלם ולשמור מצותיו כד"ה ויגלה ונוכח לשמחת הכלל ולהרמת קרן התחייק ויראנו בשלימות.

ממני יד"דו הגאון והדושי"ת מברך ברוב חיי"ש והצלחתו כחמשו הסוהרה ונפש אותנו באמת המפעחי בעד ל"ד בלוג"ה.

יצחק אלחנן ספעקטער החוסי"ק קאוונא.

כן הנני דורש באה"ר שלום בן גיטו היקר ה"ה הרב הגדול המפורסם בנן של מרדכי וכו' בקשית מיהו אבי עורי ועליג ארעבאר שליט"א האב"ד האלבערשטאט יע"א ושלוש גיטו היקרים הרה"ג המפורסמים חו"י"ג פורתם וכו' כשי"ת מיהו בנימין נ"י ומו"ה מרדכי נ"י משמחת ה' הירש כלם יעמדו על הברכה וכטי"ס וברוב ח"ת הנני לרומע"ת על גודל חסדם וטובם שעשו עמדי ועם אחי היקר מ' יעקב דוד נ"י וטובתם כל אשכח נצח, ודי יעשפע עליהם שפע רב טוב וברכות ברוב הצלחתם.

בנחמס ונחם יד"דס דושי"ת
יצחק אלחנן ספעקטער החוסי"ק הנ"ל.

1 עיין שוואל ומשיב מיהו ח"ג סי' ס"ה.

ר' עובדיה מברטנורה

מקואות אלו חוצצין פרק ט תוספות יום טוב מג

ציונים

ב קלקי... חסד... רבי... וכו'...

אח עלמה. ב קלקי חלב. שער שצחזה כנגד הלך שגמחך... ונעשה כעין שרשרות. והן נמאסים מן היערה: ובית הסתרים באשה. מפני שהשער נלחו ומסחך בלוחו מקום מחמת היערה והטיטוף והלכלוך. ודוקא ב'באשה נשואה שמקפדת על ענמה שלא תהנה על בעלה הוא דבית הסתרים היא חליצה אבל כפטיה דלוינה מקפדת לא היא בית הסתרים חליצה: לפלוף. לואח העין: גליד. ריר היוצא מן המכה שמימיש ונעשה גליד: ושרף היבש. אם היה על בשרה מן השרף הטמף מהחליצה או מן הפירות ונתיבש סג: גלדי צואה שעל בשרו שגתיבשה ונעשית גליד: והמלמולין. כשירוי של אדם מלכלכות כטיט או כגלף או כיועיה ומולל ידו אחת על חברה נעשה על ידו כמין נגרירים של טעורים: בשל מדיקה. טיט השרוי בלובן בילה עזי לתקן בו הכלי שנסדקו שאין המים ממחין אותו. מדיקה לשון המרוקי נשים ואין הלכה כר"י: יתדות דרכים. טיט שמתמך ע"י הלך בני אדם שמהלכים עליו וכשהוא לח נקרא גן יוני וכשהוא יבש נקרא יתד הדרכים. שקהה להלך עליהן ונראה כהלך ע"ג יתדות: שאין טובלין בהם. אם היה במקוה טיט כזה ולא מטבילין אותו. אם היה על בשרו. וי"מ ולא מטבילין אותו אם נטמאו מימיו. דלא סלקא השקה במקום הגיט

חלופי נסאות... ב שחח נ"ג של. מדיקה נ"ג סדקא.

תוספות חדשים... כגלד נגון קוליות ונתיב... חליץ לשי שהלכה נתיב... ענמה נכן כדי שיהיה... נעלה כגון (הרמב"ם פ"ג ה"א):... מסנה ב (בבבשה) ושרף... היבש. ע"י ה"ג הוא ע"י ה"ג

תוספות רע"ק... ור"י ובי קאבר ששש... שאח מדיס לי בשער... אדרי לי כ"ג בחושי צמר:

מלאכת שלמה... סמ"ך אלה שכתב להנהיג כחושבי נשיין: וגלדי צואה שעל בשרו. כשע יעשה מרובה כבשרו מחייבשה ונעשית גליד הר"ן ז"ל סג כסוף הלכות נדה: והמלמולין. מן וקפפת מלינות: שיט ריון ופיט היוצרים ונ"ג יוני מיני פיס הם אלה שזה חוק מזה. הר"ן ז"ל סג כשם בר"ם ז"ל: בשל כריקה. ס"י כערך כלשון ראשון פיס שמענין בו דברים אמרים לחוקי מלשון המרוקי הנשים והוא שער של אף: ולא כמבולין אותם. הרמב"ם ז"ל נראה דלא נרים מלח אוחס: בפ"י ר"ע ז"ל ולא מטבילין אותם אם היה על בשרו ע"כ. אמ' המלקט לא מלאחי מי שפירסן כן וגם לא ידענה מתי קאמר: עוד בפירושו ז"ל וי"מ ולא מטבילין אותם אם נטמאו מימיו וכו'. אמר המלקט פ"י אם היו המים עמוסים והיו בחוך אלו המים אחד מן כעושים

רשאר פיסים דוקא נתיבשו... על בשרו חוצצים כשרים... לחים אינם חוצצים שהם נכחים בבסי. ג' ח' חוצצים אלו אפילו לדם חוצצים ורמזובקים ואינם שרבים עד שישיששן הדבה: (אמת [א] ר"ה ר"ה וכויה) חצצים באשה. ג' ג' וכויה

תוס' אנשי שם... ז"ל אי ק"ל דלא כולל אלו... חליץ כאלו המיילא... הש"י דבארם איירי דהקרי... שנראשי כנסת וזכון ככולן... דלא שייכי כ"ל כאלו לא

משנה אחרונה... בלון כן. וז"ל ח"כ מ"ס... דמ"ק ונתיב קמפלני. ו... ז"ל דפלניו כאל דפלניו... כמ"י ורמזיט כמ"י כהס

תפארת ישראל יבין

מדקי כלים: (יא) טיט מעוך ע"י רגלים. כשהוא לח נקרא גן יוני. וכשהוא יבש נקרא יתד הדרכים: (יב) כשהוא במקוה. אפי' הוא קשה. מדלן טח לעמוד עליהן. חיישי' שמה לא תטבול כהגון (כ"ד ס"י ק"מ ס"א) ק' ג"ל: (יג) דברוקים כבשרו: ודביענד

אם ד' כ"י גבי מיכי חליצת דעיילי כו' מיה אלא שמקפדת לסמך כשהחלה נחמין כדי שיתכנסו המים לענפה וכו'... כשם שחמך ע"י הלך בני אדם שמהלכים עליו וכשהוא לח נקרא גן יוני וכשהוא יבש נקרא יתד הדרכים. שקהה להלך עליהן ונראה כהלך ע"ג יתדות: שאין טובלין בהם. אם היה במקוה טיט כזה ולא מטבילין אותו. אם היה על בשרו. וי"מ ולא מטבילין אותו אם נטמאו מימיו. דלא סלקא השקה במקום הגיט

MayoClinic.com reprints

This single copy is for your personal, noncommercial use only. For permission to reprint multiple copies or to order presentation-ready copies for distribution, use the reprints link below.

· [Order reprints of this article now.](#)

Original Article: <http://www.mayoclinic.com/health/uterine-prolapse/DS00700>

Uterine prolapse

Definition

Uterine prolapse means your uterus has descended from its position in the pelvis farther down into your vagina. Normally, your uterus is held in place by the muscles and ligaments that make up your pelvic floor. Uterine prolapse occurs when pelvic floor muscles and ligaments stretch and weaken, providing inadequate support for the uterus. The uterus then descends into the vaginal canal.

Uterine prolapse often affects postmenopausal women who've had one or more vaginal deliveries. Damage sustained by supportive tissues during pregnancy and childbirth, plus the effects of gravity, loss of estrogen and repeated straining over the years, can weaken pelvic floor muscles and tissues and lead to uterine prolapse.

If you have mild uterine prolapse, treatment usually isn't needed. But if the condition makes you uncomfortable or disrupts your normal life, you might benefit from treatment. Options include using a supportive device (pessary), which is inserted into your vagina, or having surgery to repair the prolapse.

Symptoms

CLICK TO ENLARGE

[Uterine prolapse](#)

36

Some conditions, such as obesity, chronic constipation and chronic obstructive pulmonary disease (COPD), can place a strain on the muscles and connective tissue in your pelvis and may play a role in the

- One or more pregnancies and vaginal births
- Giving birth to a large baby
- Increasing age
- Frequent heavy lifting
- Chronic coughing
- Frequent straining during bowel movements

Certain factors may increase your risk of uterine prolapse:

Risk factors

Genetics also may play a role. Women of Northern European descent have a higher incidence of uterine prolapse than do women of Asian and African descent.

Pregnancy and trauma incurred during childbirth, particularly with large babies or after a difficult labor and delivery, are the main causes of muscle weakness and stretching of supporting tissues leading to uterine prolapse. Loss of muscle tone associated with aging and reduced amounts of circulating estrogen after menopause also may contribute to uterine prolapse. In rare circumstances, uterine prolapse may be caused by a tumor in the pelvic cavity.

Causes

- Sensation of heaviness or pulling in your pelvis
- Tissue protruding from your vagina
- Urinary difficulties, such as urine leakage or urge incontinence
- Trouble having a bowel movement
- Low back pain
- Feeling as if you're sitting on a small ball or as if something is falling out of your vagina
- Symptoms that are less bothersome in the morning and worsen as the day goes on

Uterine prolapse varies in severity. You may have mild uterine prolapse and experience no signs or symptoms. Or you could have moderate to severe uterine prolapse. If that's the case, you may experience the following:

development of uterine prolapse.

When to seek medical advice

If you develop any signs and symptoms of uterine prolapse — such as a feeling of fullness in your vagina or pain during intercourse — or if you also are having difficulties with urination or bowel movements, seek medical attention.

Tests and diagnosis

Diagnosing uterine prolapse requires a pelvic examination. You may be referred to a doctor who specializes in conditions affecting the female reproductive tract (gynecologist). The doctor will ask about your medical history, including how many pregnancies and vaginal deliveries you've had. He or she will perform a complete pelvic examination to check for signs of uterine prolapse. You may be examined while lying down and also while standing. Your doctor may instruct you to cough or bear down as if you're having a bowel movement. Sometimes imaging tests, such as ultrasound or magnetic resonance imaging (MRI), might be performed to further evaluate the uterine prolapse.

Complications

Possible complications include:

- **Ulcers.** In severe cases of uterine prolapse, part of the vaginal lining may be displaced by the fallen uterus and exposed outside your body. Such exposure may lead to vaginal sores (ulcers). In rare cases, the sores could become infected.
- **Prolapse of other pelvic organs.** If you experience uterine prolapse, you might also have prolapse of other pelvic organs, including your bladder and rectum. A prolapsed bladder bulges into the front part of your vagina, causing a cystocele that can lead to difficulty in urinating and increased risk of urinary tract infections. Weakness of connective tissue overlying the rectum may result in a prolapsed rectum (rectocele), which may lead to difficulty having bowel movements.

Treatments and drugs

Losing weight, stopping smoking and getting proper treatment for contributing medical problems, such as lung disease with coughing, may slow the progression of uterine prolapse.

If you have very mild uterine prolapse, either without symptoms or with symptoms that aren't terribly bothersome, no treatment is necessary.

Doctors generally prefer to perform uterine prolapse repair vaginally because vaginal procedures are associated with less pain after surgery, faster healing and a better cosmetic result. However, vaginal surgery may not provide as lasting a fix as abdominal surgery. And if you don't have your uterus removed during surgery, prolapse can recur. Laparoscopic techniques — using smaller abdominal incisions, a lighted camera-type device (laparoscope) to guide the surgeon and specialized surgical instruments — offer a

structures to support your pelvic organs. donor tissue or some synthetic material onto weakened pelvic floor surgical repair may be possible through a graft of your own tissue, your uterus and excess vaginal tissue. However, in some cases, uterine prolapse usually requires vaginal hysterectomy to remove not to use a pessary, surgical repair is an option. Surgical repair of provide relief from symptoms of uterine prolapse, or if you'd prefer

There are some drawbacks to these devices. A vaginal pessary may be of little use for a woman with severe uterine prolapse. Additionally, a vaginal pessary can irritate vaginal tissues, possibly to the point of causing small sores. Women with vaginal pessaries that aren't removed frequently for cleaning may report a foul-smelling discharge. Pessaries may interfere with sexual intercourse.

and reinsert it each day to use only during waking hours. the pessary. You may be able to leave the pessary out overnight frequently. Your doctor will show you how to remove and reinsert be advised to remove the device and clean it with soap and water of the pessary to check that it's still in the correct position. You may comfortable. You may be asked to return a few days after insertion fits you correctly, doesn't become dislodged and feels reasonably you walk, sit, squat and bear down to make sure that the pessary for a device. Once the pessary is in place, your doctor may have in many shapes and sizes, so your doctor will measure and fit you temporary or permanent form of treatment. Vaginal pessaries come designed to hold the uterus in place. The pessary can be a

avoid heavy lifting or straining. Exercises to strengthen your pelvic floor muscles (Kegel exercises) may help relieve some symptoms. Your doctor may advise you to suggest ways to achieve a healthy weight and maintain that weight. Lifesyle changes. If you're overweight or obese, your doctor may

Possible treatments for uterine prolapse include:

However, your pelvic floor may continue to lose tone, making the uterine prolapse more severe.

minimally invasive approach to abdominal surgery.

You might not be a good candidate for surgery to repair uterine prolapse if you plan to have more children. Pregnancy and delivery of a baby put strain on the supportive tissues of the uterus and can undo the benefits of surgical repair. Also, for women with major medical problems, anesthesia for surgery might pose too great a risk. Pessary use may be your best treatment choice for bothersome symptoms in these instances.

Prevention

Uterine prolapse may not be something you can prevent. However, you may be able to decrease your risk of uterine prolapse if you:

- **Maintain a healthy weight.** By keeping or getting your weight under control, you may decrease your risk of uterine prolapse.
- **Practice Kegel exercises.** Because pregnancy and childbirth can weaken pelvic floor muscles and connective tissue, your doctor may recommend Kegel exercises — special exercises in which you repeatedly squeeze and relax the muscles of your pelvic floor — during pregnancy and afterward. To perform these exercises, tighten your pelvic muscles as if you're stopping your stream of urine. Hold for a count of five, relax and repeat. Do these exercises several times a day.
- **Control coughing.** Treat a chronic cough or bronchitis, and don't smoke.

By Mayo Clinic Staff
April 10, 2008

© 1998-2009 Mayo Foundation for Medical Education and Research (MFMER). All rights reserved. A single copy of these materials may be reprinted for noncommercial personal use only. "Mayo," "Mayo Clinic," "MayoClinic.com," "EmbodyHealth," "Reliable tools for healthier lives," "Enhance your life," and the triple-shield Mayo Clinic logo are trademarks of Mayo Foundation for Medical Education and Research.

DS00700

NuvarRing

From Wikipedia, the free encyclopedia

NuvarRing is the trade name for a combined hormonal contraceptive vaginal ring manufactured by Organon that is available by prescription. It is a flexible plastic (ethylene-vinyl acetate copolymer) ring that releases a low dose of a progestin and an estrogen over 3 weeks.

NuvarRing was first approved in The Netherlands on February 14, 2001, then by all 14 other countries then in the European Union on June 12, 2001, and in the United States by the FDA on October 3, 2001.^[1] NuvarRing was first marketed in the United States in July 2002^[2], followed by several European countries in late 2002. In March 2007, Organon announced the market launch of NuvarRing in Australia, bringing the total number of countries where NuvarRing is available to 32. NuvarRing is currently used by approximately 1.5 million women worldwide.^[3]

Contents

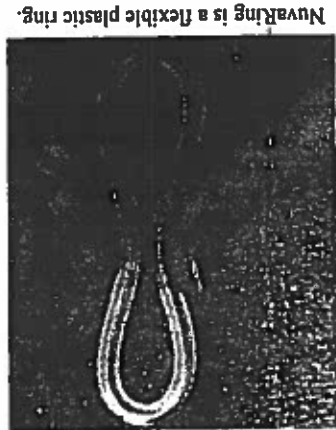
- 1 Use
- 2 Benefits
- 3 Side effects
- 4 Lawsuit
- 5 Mechanism of action
- 6 References
- 7 External links

Use

The currently approved NuvarRing regimen specifies insertion of the ring into the vagina for a three-week period, then removal of the ring for one week, during which the user will experience a menstrual period. The break week with NuvarRing is comparable to the placebo week for combined oral contraceptive pills ("the Pill"), and the contraceptive effect is maintained during this period. Extended use regimens (7-week, quarterly, or annual) involving back-to-back use of (2, 4, or 17) rings have been studied in clinical trials, but are not currently approved.^{[4][5][6]}

Insertion of the ring is comparable to insertion of other vaginal rings. The muscles of the vagina keep NuvarRing securely in place, even during exercise or sex. Women can check the contraceptive ring periodically with their finger. In rare instances, NuvarRing may fall out during sexual intercourse, while straining during a bowel movement, or while removing a tampon.^{[7][8]}

Background	B.C. type	Hormonal	First use	2001
	Failure rates (first year)	Perfect use	1%	
	Typical use	1-2%		
Usage	Duration effect	4 weeks		
	Reversibility	0-4 weeks		
	User reminders	Inserted for 3 weeks and then removed for a gap week		
	Clinic review	Annual		
Advantages and Disadvantages	STD protection	No		
	Weight	No proven effect		
	Periods	Periods do not begin while ring is inserted.		
	Benefits	Easy insertion and removal, only requires action every 1-3 weeks.		

NuvarRing

NuvarRing is a flexible plastic ring.

Contraceptive efficacy is not reduced if the ring is removed or accidentally expelled and is left outside of the vagina for less than three hours. If the ring has been out of the vagina for more than three continuous hours, contraceptive efficacy may be reduced and a backup method of contraception must be used until the ring has been used continuously for a subsequent seven days.^{[7][8]}

Benefits

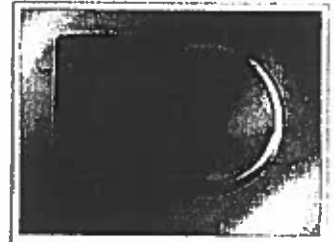
The benefits of the ring include:

- once-a-month self-administered use offering convenience, ease of use and privacy (most users and most partners do not feel the ring, and of those who do, most do not object to it)^{[9][10][11]}
- lower estrogen exposure than with combined oral contraceptive pills or the contraceptive patch Ortho Evra.^{[9][12][13]}
- a low incidence of estrogenic side effects such as nausea and breast tenderness^{[10][14]}
- a low incidence of irregular bleeding despite its lower estrogen dose^{[10][14]}

Side effects

In two large studies, over a one year period, 15.1% of users discontinued NuvaRing because of adverse events. Device-related adverse events (foreign body sensation, coital problem, or expulsion) were the most frequently reported adverse events that resulted in discontinuation (by 2.5% of users). Device-related adverse events were reported at least once during the one year study period by 4.4% of NuvaRing users.^[10]

The most common adverse events reported by 5 to 14% of the 2501 women who used NuvaRing in five clinical trials were: vaginitis (14.1%), headache (9.8%), upper respiratory tract infection (8.0%), leukorrhea (5.8%), sinusitis (5.7%), nausea (5.2%), and weight gain (4.9%).^{[8][15][16]} NuvaRing is weight neutral.^{[17][18]} Additional side effect information is provided in the NuvaRing full prescribing information.^{[8][16]}

The NuvaRing, shown with a ruler for scale

NuvaRing has the cardiovascular contraindications associated with combined oral contraceptives, such as stroke and heart attack. These risks have been shown to be much greater if combined with other risk factors such as smoking, recent surgery, a history of cardiovascular disease, or old age.

Beyond the risks associated with combined oral contraceptives, NuvaRing is contraindicated for a risk of blood clots that is specific to NuvaRing's class of contraceptives. NuvaRing contains the hormone etonogestrel, the active metabolite of the prodrug desogestrel. This makes the NuvaRing a third-generation contraceptive. Epidemiological studies have shown that *oral* contraceptives that contain desogestrel can increase the risk of blood clots (venous thrombosis) by 1.5 to 2.4 times the risk of second-generation oral contraceptives.^[19] Second-generation oral contraceptives do not contain desogestrel. Large scale studies of NuvaRing have not been done to determine if NuvaRing's risk is larger or smaller than oral contraceptives that contain desogestrel. Hormones are released continuously from NuvaRing, thus peak and total estrogen and progestin doses are significantly lower than with combined oral contraceptives, but what effect this has on the risk of blood clots has not been established

(42)